

11165

1

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

Ch. V. Gudimka

SPALIS 1964
NR. 4 • (16)

BIULETENIS

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ BIULETENIS.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos Organas.

Leidžia: Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija.

Redaguoja: Vyr. Redaktorius Dr. S. Biežis.

Atsakomąsias Redaktorius Dr. S. Budrys.

9236 So. Longwood Drive,
Chicago, Illinois 60620.Redakcinė Kolegija: Dr. K. Balukas, Dr. M. Budrienė,
Dr. V. Kaupas, Dr. R. Povilaitis, Dr. V. Tauras ir I.
Makštutienė.Redakcijos Bendradarbiai: Dr. Algis Matulionis, Dr.
V. Ramanauskas, Dr. A. Starkus, Dr. V. Tercijonas,
Dr. S. Pacevičienė ir Stud. Med. A. Tauras.

Administratorius: Dr. A. Garūnas,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Prenumeratos kaina: \$4.00.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė.

Straipsniai su autorių pavarde ar slapyvarde nebūti-
nai išreiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra kalbos, for-
mos ir stiliaus atžvilgiu.

LITHUANIAN MEDICAL BULLETIN

Dr. S. Biežis — Editor-in-Chief.

Dr. S. Budrys — Managing Editor.

9236 So. Longwood Drive, Chicago, Illinois 60620

Subscription \$4.00 per year.

TURINYS

<i>Redakcijos stalčiuje</i>	3
<i>L. G. Biuletenio paskirtis</i> Dr. B. Matulionis	5
<i>Vėžio Etiologija</i> Zenonas Danilevičius, MD.	7
<i>Geležies stokos mažakraujystė</i> Algirdas Kavaliūnas MD.	11
<i>Šimto ketvirtis su Dermatologija</i> M. Vaitėnas, MD.	13
<i>Svarbiuoju uždaviniu</i> Dr. Steponas Biežis	15
<i>Veikla</i>	17
<i>Ukrainiečių gydytojų suvažiavimas.</i> Dr. V. Kanauka	19
<i>Krokuvos universitetui 600 metų</i>	20
<i>Dantų gydytojų skyrius,</i> veda dr. R. Povilaitis	21
<i>Atžalynas,</i> veda med. stud. A. Tauras	23
<i>Moterų kampelis,</i> veda I. Makštutienė	26
<i>Kronika</i>	28
<i>Suvažiavimai — konvencijos</i>	33
<i>In Memoriam</i>	35

Biuletėnis išeina 4 kartus į metus. Prenumeratos
kaina 4 doleriai, mokama kartu su nario mokesčiu
skyrių iždininkui.

Kolegos nepriklausą draugijoms prašomi siųsti pre-
numeratos mokesį Lietuvių Gydytojų Biuletenio Ad-
ministratoriui

DR. A. GARŪNAS,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Metas I.

Sausis 1889 m.

Num. I.

„Varpa“ uridinamas
Tilijje 20 kiekvieno mėn.
Metas pratė su pri-
montas
Buzijoje . . . 4 rubl.
Prusijoje . . . 5 mark.
Amerikoje ir kitur 5 mark.

VARPAS

Apgrasiniama „Varpa“
kaestija už kiekvieną ket-
virtas dalyta ediję suilkin-
vėntu įpėnė su plėtu arba
10 kas pritamam „Varpo“
edijėj: Hienėse per 1000
pėnė, Ostprūsėse

literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

Įrašyti: Naujas laikraštis, j. g. - Varpa, V. Karpas - Antanas Valys Jonas L., ja . . . Sunaudojimas medien.
I. Šilėna - Adasas ir alora para' šitama - Ica išvynchos dros sč - Hgėdas, Hgėdjos rama . . . Literatūka
patvaha, A-a - Ica vasar, Hedrys - Polūka - Muzika - Ica produktaku turgavėnu - Pasaga' rėdytėka - Apgras
- Ica šilėna Vilmaus meteorologėskos observatorijos.

Pirmojo „Varpo“ numerio antraštė.

Tai skambink „Varpe“! Tegul gaudims Tavo
Išilgai ir skersai eina per Lietuvą!
Budink ir šauki graudžiu balsu savo,
O tas šaukimas perniek tenežūva!
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite. . .

Metas XI.

Lapkritis - Gruodis m. 1899.

Num. 6.

Varpa išėina kas
mėnesis. Metinė
korkė su parsuontimu:
Rusijoje (konver-
sioje) 5 rubl.
Prusijoje 5 mark.
Amerikoje ir kitur 4 auk.

VARPAS

Apgrasiniama Varpe,
išėina eilutė suilkaus
rašto, kaestuoja
60 fen. arba 30 kap.
6220

literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

A. a. Daktaras Vincas Kudirka †.

* 31./XII. 1858. — † 16./XI. 1899.

Šiais metais sukanka 75 metai nuo „VARPO“ gimimo ir 65 metai nuo jo įkūrėjo dr. V. Kudirkos mirimo.

V. Kudirkos Tėvynės Varpuos paskelbtos mintys yra nesenstančios: jos tiko anoj gadyneį, jos yra vertingos ir šiais laikais.

Nors V. Kudirka savo jaunystėje augo ir brendo lenkiškoj dvasioj, bet pasirodžius „Aušrai“, jis sugrįžo į lietuvių tarpą. Nuo to laiko jis pasiryžo visas savo jėgas pašvęsti Lietuvai, kuriai dirbo iki paskutinio atodūsio.

Nustojus eiti „Aušrai“, V. Kudirka susirūpino naujo laikraščio leidimu. Nors ir buvo bebaigiųs medicinos studijas, vienok su entuziazmu stvėrėsi darbo, kviesdamas bendradarbius ne tik Varšuvos studentus, bet ir maskviečius ir net klierikus bei kunigus. Atrodo, kad naujuoju laikraščiu jo norėta apjungti visus lietuvius, įvairių pažiūrų žmones.

Laikraštis tapo pavadintas „Varpu“, kuris išvydo šviesą 1889 m. sausio mėn. Faktiškuoju jo redaktorium, bent pirmaisiais metais, buvo V. Kudirka.

V. K. atsistojoj lietuvių kultūrinio ir politinio judėjimo avangarde. Tėvynės Varpuos jis pabrėžė „kad reikalas tėvynės yra augštesnis už egoizmą skirtingų partijų, kad prieš tą tėvynės reikalą priešingiausios partijos turi stoti su šakute alyvos ir užmiršti arabiškus nesutikimus.“

Jis kovojo su nutautimu, lenkinimu, rusinimu, o ypač su piršimu stačiatikių tikybos.

Piktinosi inteligentais, kurie vengė „chlopu“ kalbos ir graibstėsi lenkiško žargono.

Gaila, kad V. Kudirkai buvo lemta gyventi tik ketvertą desėtkų metų, ir iš jų tik dešimtis metų buvo pašvęsta lietuvybei. Jis sunkiai dirbdamas ragino ir „Varpu“ bendradarbius prie darbo: „Nė vienas negali atsisakyti nuo darbo, nuo aukų, nuo pasišventimo. Juk mes visi padarėm įžadą apginti lietuvybę, visi iškilmingai pasižadėjom eiti „viribus unitis“ (suvienytomis jėgomis); šitaip apsileisdami, kokį mes duodame paveiksą jaunėsiūjai darbininkų kartai, kuri užims mūsų vietas ir tikėsis nuo mūsų ištaisyty kelių“.

Savo gyvenimo saulėlydy, „Varpu“ dešimtmečio proga, dr. V. K. rašė: „Dešimts metų! O rodosi, kad štai dar tik vakar sutarėm išleisti „Varpą“. Bet atmainos įvykusios aplinkui mus per tą laiką sulinkusios nuo darbo mūsų pačių strėnos, pasidabruoti nuo rūpesčių plaukai, tuoj verčia atsipeikėti, kad ne vienos dienos čia praėita.“

Taip! Vincas Kudirka jau subrendęs pašventė visas savo jėgas lietuvių tautai ir jo atlikti darbai buvo milžiniški. Jis mirė turėdamas stiprią viltį Lietuvos auštancio ryto ir — neapsiriko.

V. T.

redakcijos stalčiuje

Mieli Kolegos:

Labai malonu, kai kolegos ne tik Biuletinį prenumeruoja, bet ir skaito. Dar maloniau, kai perskaitę atsiliepia vienokiu ar kitokiu būdu.

Prieš kurį laiką buvo gautas laiškas iš Dr. K. Paprockaitės - Šimaitienės kuriame ji papildė suvažiavimų kalendorių konvencija, kuri įvyks Paryžiuje spalio mėn. 6-11 dienomis. Tai Congres of Physical Medicine. Dr. K. Šimaitienė šiame suvažiavime dalyvaus, o Redakcijai sutiko atsiųsti ir savo išpūdžius ir patyrimus iš Konvencijos.

Redakcijos vardu iš anksto dėkoju Dr. Paprockaitei - Šimaitienei už gražius pažadus.

Šia proga norėčiau paprašyti visus kolegas, dalyvaujančius konvencijose pasidalinti savo išpūdžiais su visais Biuletinio skaitytojais, tuo padarant Biuletinį įdomesnį ir patrauklesnį. Parašykite tuojau, tik grįžus, kol išpūdžiai ir prisiminimai dar nauji ir gyvi.

Dar kartą norėčiau priminti visiems Biuletinio Bendradarbiams, kad medžiagą reikia siųsti Redakcijai iki 10 dienos mėnesio prieš naujo numerio išėjimą, kad būtų laiko medžiagą su tvarkyti ir paruošti spausdinimui.

Be to prašome medžiagą siųsti rašytą mašinėle (praleidžiant kas antrą eilutę). Ranka rašyta medžiaga nepriimtina spaustuvės rinkėjams. Redakcija šiuo metu neturi galimybių perrašinėti, nes dėl lėšų stokos neįmanoma pasamdyti sekretorės. Dar noriu priminti, kad maždaug 500 žodžių sudaro vieną puslapį. Prašyčiau rašyti taip, kad susidarytų pilni puslapiai. Baigdamas, dėkoju visiems, kurie iki šiol prisidėjo prie Biuletinio spausdinimo.

Dr. S. Budrys,

Atsakomąs Redaktorius

• Šiais metais šis Biuletinio numeris yra paskutinis. Šių metų Biuletinio spausdinimo išlaidos siekia apie 2000 dolerių. Biuletinio Redakcija prašo visus Biuletinio skaitytojus paremti tolimesnį leidimą, pasiunčiant po 4 dolerius administratoriui: Dr. A. Garunas, 2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629.

Draugijos nariai moka tiesioginiai savo skyriams.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Gajos Aidai.** Leidžia Ateitininkų Medikų K. Gaja Centro Valdyba. Redaguoja Dr. K. Pempkus. Šis numeris buvo skiriamas korporacijos jubiliejiniam suvažiavimui paminėti. Labai gražiai ir tvarkingai išleistas. Tai paskutinis šios valdybos leidinys.

• **Technikos Žodis.** Technikos darbuotojų dvi mėnesinis žurnalas. Nr. 3 ir Nr. 4. Leidžia Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga. Yra straipsnių profesinėmis temomis, žinių, spaudos apžvalga, suminėti naujai baigusieji inžinieriai.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS MOKSLINIŲ STRAIPSNIŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga skelbia mokslinių straipsnių parašytų medicinos srityje vienkartinį konkursą.

Mokslinis straipsnis iš klinikinės, eksperimentalinės arba teorinės medicinos srities turi būti originalus, aktualus ir parašytas lietuvių kalboje.

Du geriausiai parašyti moksliniai straipsniai bus premijuojami pinigineis premijomis:

Pirma premija — 300 dolerių, antra premija — 200 dolerių.

Premijas laimėjęs gydytojai — mokslinių straipsnių autoriai bus kviečiami savo mokslinius darbus referuoti Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos Suvažiavime, kuris įvyks 1965 metų, rugsėjo mėn. Detroite. Premijuoti ir kiti vertingi straipsniai bus išspausdinti Lietuvių Gydytojų Biuletenyje.

Mokslinį darbą dirbą jaunieji lietuviai gydytojai, jaunesnieji kolegos internai ir rezidentai kviečiami šiame konkurse dalyvauti ir savo mokslinius straipsnius siųsti konkurso komisijai iki 1965 metų birželio mėn. 1 d.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos Mokslinių Straipsnių Konkurso Komisiją sudaro dr. J. Meškauskas, dr. P. Tunkūnas ir dr. J. Valaitis.

Konkurso Komisijos adresas: Dr. J. Valaitis, 5204 Ellington St., Western Springs, Illinois.

L. G. Biuletėnio paskirtis

Dr. B. Matulionis

Apytikriai prieš ketvertą metų man teko būti Čikagoje lietuvių gydytojų pasitarime, kur buvo svarstomas periodinio leidinio klausimas. Patsai leidinys visiems atrodė labai reikalingas, bet jo išleidimas buvo svarstomas labai atsargiai: juk sunku iš anksto numatyti leidinio pasisekimą. Pagaliau, kad ir nedrąsiai, sutartas periodinis leidinys Lietuvių Gydytojų Biuletėnio vardu pasirodė.

Sumanytojų neapsirikta: Biuletėnis jau eina ketvirtus metus, iš kišeninio formato išaugo, padidėjo ir pasirodė rimtas lietuvių gydytojų žurnalas.

Dar L. G. Biuletėnio 12 nr. dr. V. Tauras svarstė klausimą, koksai turėtų būti Biuletėnis savo turiniu, ir pasisakė už Biuletėnio mišrų turinį: dalis jo turinti būti skiriama lietuvių gydytojų profesiniam bei viešam lietuviškam gyvenimui nušviesti, kita dalis — medicinos mokslui pažangai. Tokio nusistatymo Biuletėnis laikėsi nuo pat pirmojo žingsnio, tuo pačiu keliu tebeina ir iki šios dienos. Taip suprasta Biuletėnio paskirtis būtų tikslingiausia. Juk mediciniškų žurnalų, net labai aukšto lygio, anglų ir kitomis kalbomis turime apšči. Bet tuose žurnaluose nieko nėra mums apie lietuvių medicinos bei dantų gydytoją ar kitokį kvalifikuotą medicinos darbuotoją lietuvi. Galima numatyti, kad beveik mes visi, kai gauname Biuletėnį, verčiame jo puslapius ir pirmiausia žiūrime pažįstamų asmenų nuotraukų, įvairių susitikimų bei susirinkimų aprašymų; žiūrime, ką jie veikia, kokius naujus klausimus kelia ir t. t. Ir tik turėdami laisvesnio laiko imame skaityti rašinius moksliniais temomis. Tai visai natūralu. Juk esame išblaškyti po pasaulį, kartais net labai toli nuo vieni kitų atsidūrę, o Biuletėnis ima ir suveda mus savo puslapiuose. Tenka stebėtis ir kartu džiaugtis, kad Biuletėnio redaktoriai dar tiek randa laiko ir ištenka jėgų taip gausiai pririnkti iš mūsų medikų gyvenimo įvairių žinių.

Biuletėnio paskirtis pasidarė žymiai svarbesnė, kai 1963 m. Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime Čikagoje buvo įkurta Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga, ir Biuletėnio puslapiai atskleidė šios pasaulinės organizacijos narių veiklą bei jų gyvenimui vaiz-

duoti. Iš Jungtinių Amerikos Valstybių Biuletėnis eina beveik į visą pasaulį. Jame suglaustai atsispindi lietuvių gydytojų veikla, kuriamė pasaulio krašte jie begyventų. Dar daugiau: Biuletėnis pasidaro vienintelis visame pasaulyje laisvojo lietuvių gydytojo laisvas lietuviškas profesinis žurnalas.

Turėjome Nepriklausomoje Lietuvoje žurnalą — "Medicina". Tą žurnalą buvo įkūręs dr. J. Žemgulys, kurį bolševikai nužudė Panevėžyje 1941 m. Tą jo įkurtą žurnalą buvo perėmęs kitas žymus lietuvis gydytojas — J. Staugaitis. Šio redaguojama "Medicina" daugiau kaip 20 metų rašė lietuviui gydytojui rūpimais klausimais. Tos mūsų garbingosios "Medicinos" nebėra: Lietuvos okupantas maskolius ir jo pastaroji režiminė valdžia "Mediciną" tuojuo sustabdė, kadangi ta "Medicina" savo dvasia buvo lietuviška, o Lietuvos okupantui tai netiko. Pasirodė ten naujas neva mediciniškas žurnalas "Sveikatos Apsauga", kuri klusniai eina okupanto bolševiko rodomu keliu. Lietuvos pavergėjo rodomas kelias lietuviui svetimas. "Sveikatos Apsauga" negalėjo pakeisti ir pavaduoti "Medicinos". Lietuvis gydytojas pavergtoje Lietuvoje liko be savo lietuviško, laisvo profesinio laikraščio. Štai kodėl Biuletėniui dabar tenka sunki našta — plačia prasme atstovauti lietuvių gydytoją visur, kur tik jis begyventų, nes Biuletėnis šiuo metu tėra vienintelis visame pasaulyje laisvas lietuvių gydytojo metraštis. Todėl tą mūsų metraščių, mūsų Biuletėnį, turime išlaikyti tinkamoje augštumoje.

Tobulo žmogaus darbo nesti. Ir Biuletėnis turi trūkumų. Žino juos ir patys redaktoriai. Jie daro, ką gali. Spaudos darbas nėra lengvas. Kas valandų valandas yra praleidęs beruošdamas medžiagą rinkėjui, betaisydamas korektūras ar belaužydamas surinktą tekstą į skiltis ir puslapius, tik tas aiškiai žino, kiek pastangų ir darbo valandų atsieina kiekvienas atspausdintas puslapis.

Šiuo tarpu betgi norėčiau paliesti vieną Biuletėnio ydą, bene ir pačią svarbiausiąją, — tai kalbos ar tiksliau — spausdinto žodžio kultūrą.

Kiekviena kalba gali būti graži, jeigu ji pakankamai gryna. Mūsų kasdieninė kalba dabar, deja, nepasižymi grynumu, o aiškiai gali saky-

ti — gožte užgošta visokiomis kalbinėmis šiukšlėmis, nelyginant piktžolėmis. Kalbinių šiukšlių netrūksta mūsų laikraščiuose ir net knygoje. O juk tai nesunkiai nugalima spaudos yda, nes kalbą mokančių žmonių yra pakankamai.

Netinka ir mūsų Biuletinį spausdinti neišgryninta kalba. Tiesa, kalbą išvalyti, šiukšles išskirti ne kiekvienas iš mūsų sugebės. Kalbos pažinimas yra ilgų studijų darbas, kaip ir bet kurios kitos mokslo disciplinos. Juk jaunam medikui, vos tik išklausiuiam ir baigusiam medicinos mokyklą, vargu kas pavestų tvarkyti ir redaguoti kurios nors specialybės medicinišką žurnalą. Toks pat reikalas ir su lietuvių kalba. Kas išėjo lietuvių kalbos gimnazijos kursą, dar nėra lietuvių kalbos žinovas.

Mes, medikai, tiek Biuletenio straipsnių autoriai, tiek ir patys redaktoriai, deja, nesame nei lingvistai, nei juo labiau — kalbininkai li-

tuanistai. Tačiau beveik visi esame lietuviai kultūrininkai. Nesigailime aukų įvairiems lietuvių kultūros ugdymo reikalams; skiriame premijas gerai parašytoms knygoms. Tik pravartu čia įsidėmėti: jokia knyga, kad ir meniškai parašyta, nebus verta kultūrinio kūrinio vardo, jeigu jos kalba bus svetimybų ir kitokių —ybių prišiukslinta. Mūsų Biuletenio kalba, stilius, rašyba neturėtų būti žemo lygio. Skirdami įvairias kultūros reikalams premijas, pasirodykime ir savo Biuletiniu kaip geros kalbos pavyzdžiu. Biuletenio redaktoriams ne tik turi būti leista, bet turime juos prašyte prašyti, kad savo redakcinę kolektyvą papildytų vienu lietuvių kalbos žinovu arba nors pasikviestų tokį rankraščių kalbai peržiūrėti. Prireikus galėtų būti mokamas ir atlyginimas.

Apie kitus pageidaujamus Biuletenio patobulinimus — kitą kartą.

V. D. universiteto, medicinos fakulteto, XX-tosios laidos gydytojai po 20 metų — tremtyje. I-ji eilė — sedi, iš kairės į dešinę: dr. I. Sakevičiūtė-Jasevičienė, dr. A. Paliokaitė-Mališkienė, dr. J. Gurklevičiūtė-Dubinskienė, prof. dr. J. Meškauskas, dr. D. Dulskytė-Valiūnienė, dr. D. Širvydaitė-Bieliauskienė, dr. A. Survilaitė-Nakutienė, II-ji eilė — stovi: dr. F. Kaunas, dr. V. Dubinskas, dr. A. Stulginskaitė-Juozevičienė, dr. V. Nekus, dr. Pr. Mažeika, dr. Br. Beinorius, dr. R. Vienužis, dr. A. Zotovas, dr. J. Juozevičius; III-ji eilė — dr. J. Reinys, dr. P. Razutis, dr. F. Mažeika, V. Saulys, dr. R. Gineitis.

VĖŽIO ETIOLOGIJA

ZENONAS DANILEVIČIUS, MD.

Vvresnis Redaktorius,
Journal of the American Medical Association,

1. Vėžio esmė

Vėžys yra celės liga, kuri celėms dalinantis yra perduodama celės palikuonims. Liga pasižymi autonomišku ir nenormaliu celių tvarkymuosi normalaus audinio, sudėto iš normalių ir tam audiniui būdingų celių, aplinkoje. Vėžio celės pasižymi morfologine disorientacija, agresiniu augimu, normalaus audinio invazija ir galutiniu normaliosios aplinkos suardymu. Tai yra Shimkino duotas vėžio apibūdinimas.¹

Yra būdinga, kad nors ir tik viena celė yra reikalinga persodinti, norint sukelti eksperimentinį naviką, kaip Furth ir Kahn² yra įrodę savo bandymuose su leukemijos skiepijimu pelėms, bet spontaninio vėžio pirminis atsiradimas dažniausiai yra **multifokalinis**. Tiriant tolimas sritis storosios žarnos, kurioje rastas pirminis navikas, pavyksta matyti mikroskopinių prekancerinių ir kancerinių, akimi dar nematomų, židinių daugelyje taip vadinamo sveiko audinio piūvių. Earle³ yra pavykę išauginti sarkomą persodinus tik vieną fibroblastą, bet ir jis pripažįsta, kad spontaninis vėžys turi multifokalinę pradžią. Dažnai tas, kas yra vadinama metastazu, gali būti vien pavėluotas pirminio židinio multifokalinis sklidimas.

Nenormaliųjų celių bazinės savybės yra: anaplazija ir autonominis augimas, dauginimosi keliu iššaukiantis piktybinio naviko augimą. Anaplazija yra nukrypimas nuo organizuotumo ir pametimas normalios funkcijos. Pagrindinis daugumos neoplazmų aktyvumas yra parazitinė autopropagacija, taip kaip egotistinis antisocialumas žmonių tarpe. Nukrypimas nuo normalaus augimo, įskaitant ir embrioninį augimą, gali būti surištas arba su naujų savybių įgijimu, arba su normalios celės kontrolinių mechanizmų nustojimu.

Navikų palaipsninis vystymasis, einant per pereinamąsias stadijas, yra stipriai įrodytas tiek eksperimentiniuose gyvuliuose, tiek spontaniniuose žmonių navikuose. Čia ateiname prie prekancerinio stovio sąvokos. Berenblum⁴ įvedė pereinamųjų stadijų sąvoką carcinogenezėje ir įrodė cocarcinogenezės buvimą eksperimentuodamas su odos vėžiu. Žmogaus gimdos

kaklelio **carcinoma in situ**, pereinanti į invazinę formą, duoda pavyzdį tokios pat gradalinės naujų savybių įgijimo eigos. Naviko ištisinis augimas rodo tendenciją keisti savo charakteristiką pagal aplinkos sąlygų veikimą. Implantuotos naviko celės greitu laiku randamos jau tolimose nuo originalinės implantacijos srityse, tačiau ne visos jos pradeda augti tuo pačiu metu ir tuo pačiu spartumu. Engell rado intriguojantį reiškinį — vėžio celės laisvai cirkuliuojančios kraujyje ir ne visada naujus židinius tesukeliantis.⁵

Daugelis faktorių gali paveikti normalios celės degeneracija į navikinę celę ir navikinį augimą, daugelis faktorių vėl nulėmia navikinės celės galutinį likimą organizme. Stebint heterozyginius navikų transplantus galime ryškiai įsitikinti, kad tumoro celės išlikimas ar sklidimas gali priklausyti ir nuo **imuninių faktorių**.

E. Wahren pranešė prieš porą mėnesių⁶, kad jo darbai Karolinska Institute Stokholme jį parodė, kad Gross viruso sukelta limfoma turėjo specifinius aruigeninius savumus; tumoro audinio ekstraktas buvo imunigeniniai stipresnis; negu sukeliančio viruso homogenatas; Gross tumoro ir polyomos antigenai buvo imunologiškai visai nepanašūs. Tas rodo, kad tumoras turi imunologinį veikimą, bet jis tur būt remiasi nežinomu **cheminiu faktoriumi** daugiau negu pačiu tumorą sukeliančiu virusu. Gal būt, kad virusas yra to karcinogeninio chemikalo ar citotoksino gamintojas.

J. B. Graham iš Roswell Park Memorial Hospital Buffalo, N.Y., neseniai įrodė, kad vėžiu sergančių žmonių plazmoje yra faktorius, kuris sukelia toleranciją transplantų ir navikų sklidimų išsilaikymui ir priaugimui.⁷

Dar kalbant apie skirtumą tarp normaliųjų ir navikinių celių reikia priminti tokį aspektą: hepatomos audinys daug greičiau skaldo glutaminą ir asparaginą, negu normalaus kepenų audinio ekstraktas. Pagreitinta baltymų sintezė gali būti išaiškinta proteolitinių mechanizmų sunykimu ar sumažėjimu.

Plačiau yra priimta tikėti, kad vėžio celė gali pereiti į regresiją nustoti dominavimo, ir nykti arba prisitaikinti prie aplinkos audinių. Yra stebėjimų spontaninio navikų nykimo, be išorinės intervencijos. P. C. Vincent ir bendradarbiai iš Royal North Shore Hospital, Sidney, Australija⁸ pranešė prieš keturias savaites, kad jiems pavyko cheminiai, naudojant 1% hypochlorito skiedinį drauge su Ehrlicho ascito tumoru švirkščiamu į pelių peritoneumą, pristabdyti to naviko augimą ir žymiai pelių gyvenimą pratęsti. Tie ir kiti stebėtojai rodo, kad ne tik normali celė gali būti stimuliuojama į kancerinį augimą, bet kad tas procesas gali eiti ir atvirkščia kryptimi, kad navikinė celė gali sunormalėti. Zilber⁹ sugestijonuoja, kad navikinė celė gali turėti specifinius antigenus, kurie gali būti stabdomi ar skatinami, ir tuo nulemia naviko augimą.

2. Paveldėjimo rolė

Vėžio pasiskirstymas ir statistinis dažnumas yra skirtingas įvairiuose kraštuose. Japonija, Islandija ir Skandinavija turi daug skrandžio vėžio atsitikimų. Pietų ir Vakarų Afrika rodo daug kepenų vėžio, bet jo yra maža Izraelyje. Kinijoje ir Indijos bei Malaysios dalyse randama daug nosiaryklės vėžio. Egiptas ir aplinkiniai kraštai turi daug pūslės vėžio. Žydai, vienodai Izraelyje ir kituose kraštuose, retai serga gimdos kaklelio vėžiu. Negrai retai serga odos vėžiu. Japonijoje ir Kinijoje yra palyginamai mažai prostatos karcinomų. Ar tai yra specialių papročių ir gyvenimo sąlygų pasėka, ar tai yra genetinių faktorių ir paveldėjimo įtaka, yra sunku pasakyti.

Vėžys yra nevienodai priimlus ir įvairiems experimentiniams gyvuliams. Jo daugiau pasitaiko tam tikruose gyvulių giminių konglomeratuose. Genetinių faktorių analizė yra sėkmingiausia stebint experimentinių gyvulių hybridizaciją su homozygotiniais gyvuliais, ypač su pelėmis. Plaučių experimentiniai tumorai pelėse rodo tikrą genetinį palinkimą. Daugelis precancerinių navikų, xeroderma pigmentosum, retinos neuroblastoma, storųjų žarnų polypozė ir keletas kitų navikų rodo stiprų šeimyninį palikimą. Daug kas spėja, kad šitie paveldėjimo reiškiniai yra tiesioginiai susiję su genais. Daug autorių sutinka, kad preexistuojantieji "vėžio genai" tik laukia reikiamos priedinės stimuliacijos tikram vėžio augimui ir degeneracijai prasidėti. Phenotypinė

DNA esanti palanki ar nepalanki tą degeneraciją palaikyti. E. C. Covington ir A. A. Bulls, rado liežuvių carcinomą vienu metu pas du identinius dvynius! Sic!

3. Karcinogenezės etapai

Berenblum¹⁰ ir bendradarbiai įrodė, kad cancerogeninis procesas susideda bent iš dviejų etapų. Pirmasis etapas prasideda po susidūrimo su carcinogenu. Antrasis etapas vadinamas skatinimo etapu, kada carcinogeninė degeneracija arba paspartinama arba sulėtinama dėl genetinių arba aplinkos veikimo faktorių. Gali būti ir atvirkščiai, kad genetinis ar kitoks palinkimas jau yra, o stimulus yra tik antriniai reikalingas vėžinei degeneracijai prasidėti. Arba, pavyzdžiui, į vėžį palinkusiuose plaučiuose cigaretė gali patiekti ir carcinogeną ir nespecifinį degeneraciją skatinantį erzino faktorių. Lieberman ir Stanford University, Palo-Alto, California¹¹, įrodė experimentais, kad tokie faktoriai, kaip irradijacija arba panaudojimas uretano labai paskatina virusinę leukemio-genezę. Daug autorių nurodo, kad toji pirmoji stadija ar palinkimas carcinogenezei, kaip tik randasi celių chromosomuose (vėl genetinė teorija). Taip rašė Nowell ir Hummerford¹², o taip pat Baikie¹³. J. McMahon postuliuoja, remdamasis savo darbais National Cancer Institute, kad pirmasis karcinogenezės etapas gali įvykti prieš gimimą ir tik tada būti paveldėtas. Jis duoda statistinę medžiagą, kad 40% daugiau vėžio buvo rasta pas vaikus tų motinų, kurios prieš pastojimą turėjo dideles radiacijos dozas, negu pas vaikus iš sveikų motinų.

4. Carcinogenų veikla

Polyeikliniai hydrocarbonai yra vieni iš plačiausiai naudojamų chemikalų experimentiniam vėžiui iššaukti. Kai kurie hormonai turi arba carcinogeninę arba stabdančią funkciją, bet jų įtaka į navikų likimą yra neabejotina. Azo dažai iššaukia ne tik experimentinį vėžį, bet dažnai iššaukia, ypač pūslės, vėžį darbininkuose, kurie nuolat su jais susiduria. Rentgeno ir ultravioletinė radijacija mažose dozėse skatina, o milžiniškose naikina vėžio augimą. Netgi parazitai, kaip Schizostoma hematobium susiję su dažnesniu vėžio radimu ja užkrėstų žmonių tarpe (Egiptas). *Cysticercus crassicolis* iššaukia experimentinį vėžį žiurkių kepenyse. Ruechley¹⁵ kelia klausimą arseniko carcino-

geninio veikimo; tabakas būdavo purškiamas arseniniais preparatais. Roe ir Glendenning¹⁶ ir E. D. Palmes¹⁷ naudojo betapropiolactoną sukelti experimentines papillomas. Ribelin, C. B. Schaeffer ir G. J. Levinskas neseniai rašė apie vėžio žiurkėse sukėlimą 2-cyano-4-aminostilbeno dozėmis¹⁸. P. B. S. Fowler ir W. G. Owen reportuoja iš Liverpulio, kad jie rado keliolika¹⁹⁻²⁰ atsitikimų pleuros mezotelijomos, su asbesto incluzijos kūnais, pas asbesto pramonės darbininkus. Garcia²¹ įtarė nespecifinį viruso carcinogeninį veikimą radęs tipinę leukemoidinę reakciją pas berniuką apkrėstą epideminio parotito virusu.

5. Aplinkos įtaka

Harmoninis imbalansas yra aiškiai inkriminuotas carcinogenezeje. Tannenbaum²² įrodė, kad tumoro išsivystymas pelėse gali būti padidintas ar sumažintas keičiant maistą. Pelės negaudamos cystino rečiau išvysto leukemiją. Riboflavinai didelėse dozėse apsaugo experimentines žiurkes nuo carcinogeninio azo dažų veikimo. Gimdos kaklelio vėžys randamas dažniausiai pas seksualiniai aktyvius moteris, o krūtinės vėžio yra daugiau pas multiparas. Baltymų ir vitaminų stoka yra rišama su dažnesniu kepenų vėžio radimu Afrikoje. Burkitt limfoma randama tik pas Afrikos vaikus, bet nėra pas kitur gyvenančius negrus.

6. Enzymatinė teorija

Griffin paskelbė toxohormonų teoriją²³. Jis rado, kad sumažėjusi kepenų catalasa (enzimas) yra surištas su dažnesniu vėžio radimu. Experimentinis preparatas, vadinamas TH 2, numuša catalasos aktyvumą ir padeda vystytis vėžiui. Kiti autoriai aprašo įvairią holo-, apo-, ir co-enzymų ir co-faktorių veiklą. S. Fitala ir E. Kasinski²⁴ studijavo adaptacinių enzymų veiklą carcinogenezeje. Tryptofano pyrolasa ir DNA buvo stebimi išvirkštus carcinogenų į peilių peritoneumą. Jie rado, kad enzymų funkcijos beveik išnyksta carcinogenų veikimo perijode.

7. Virusai carcinogenezeje

Virusai yra atskira svarbi carcinogenų rūšis, net svarbiausia. Jau 1911 metais Rous įrodė, kad celių filtratais galima sukelti navikus vištose. Vienas iš tokių navikų vadinamas **Rous sarcoma**. Gross²⁵ įrodė, kad celių filtrais galima perduoti leukemiją. Elektroninių mikroskopų pagalba yra pavykę pamatyti į virusus

panašios dalelytės daugelyje navikų, o ypač dažnai polyomoje. Dmochovski ir Gray²⁶ izoliavo virusą iš žmonių leukemijos. Tas darbas yra pakartojamas National Institute of Health — Moloney²⁷. Friend²⁸ yra atlikęs daug imunologinių viruso įrodymų. Fasske²⁹ rado virusą žmogaus burnos gleivinės papilomoje. Burkitt limfoma yra laikoma virusine liga. Bet reikia pabrėžti — niekas nerado, kad tiesioginiai ir spontaniškai galima būtų užsikrėsti vėžio virusu.

W. H. Murphy iš University of Michigan pranešė AMA suvažiavime San Francisco apie vaikų leukemijos vikšrines daleles ir perskiepijimą sėkmingai į peles.

8. Tumoro ir paciento santykis

Tumoro augimas paveikia paciento nitrogeninį balansą ir svoris krinta. Toksinės medžiagos sukelia antrinius simptomus. Organizmas bando su vėžiu kovoti, kaip minėjome, kalbėdami apie imunologinius aspektus. A. J. F. P. Miller, Metcalf ir Osoba rado, kad yra humoralinis thymus liaukos faktorius, kuris įgalina mažuosius limfocitus kovoti ne tik su infekcija, bet kuris stabdo bet kurių transplantų, normalių ar vėžinių, prisiėmimą. Išpiovus thymus naujagimėms pelėms, jos visai su transplantais nekovoja ir jie lengvai prisiima. Vėl įdėjus thymus audinio Milipore filtruose, transplantų atmetimo reakcija pastiprėja. Tad čia yra vienas imunocheminis kovos su tumoru įrodymas.

IŠVADOS

Mano nuomone, vėžio susidaryme esama tam tikrų cheminiai-humoralinių faktorių, kurie normalią celę paverčia navikine, pakeisdami jos funkcijas.

Kiekviena celė, normali ir normaliame audinyje besirandanti, gali pavirsti navikine.

Degeneracija gali būti palaipsninė ir kelių faktorių nulemiama, iš kurių vieni procesą pradeda, o kiti jį arba skatina arba stabdo.

Sunku pripažinti, kad virusas yra vienintelė ir tikroji vėžio etiologijos jėga, bet tam tikrų virusų gaminami toksinai gali būti kancerogeniniai.

Carcinogeninė reakcija yra reversibilinė audinio prasme, kas duoda vilties atrasti būdą carcinogenezei išvengti ar sustabdyti biocheminiu būdu.

Yra vilties, kad artimoje ateityje tie klausimai bus galutinai išspręsti. Vėžio chemoterapi-

ja savo kad ir menkais pasisekimais duoda vilties, kad vėžys bus galima konservatyviniai, be operacijos, pašalinti.

Ligi to laiko reikia:

1. Sukoncentruoti visas jėgas į vėžio tolimesnius tyrimus,
2. Reikia stengtis vėžio ankstyviausios diagnozės siekti,

- ¹ *Shimkin, M. B.*, On the Etiology of Cancer, Journal of Chronic Diseases, 8:38-57, 1958.
- ² *Furth, J. an Kahn, M. C.*, The Transmission of Leukemia of Mice with a single Cell, Amer. Journal of Cancer, 31:276-282, 1937.
- ³ *Earle, W. R.*, Production of Malignancy in Vetro, J. Nat. Cancer Inst.
- ⁴ *Berenblum, I.*, Carcinogenesis and Tumor Pathogenesis, Advances in Cancer Research, 2:129-176, 1954
- ⁵ *Engell, H. C.*, Cancer Cells in the Circulating Blood, Acta Chir. Scandinavica, supp. 201, 1-70, 1955.
- ⁶ *Wahren, B.*, Cancer Research, 24:906, June, 1964.
- ⁷ *J. B. Graham*, Surgery, Gynec., Obstetrics, 118:1217, June, 1964.
- ⁸ *P. C. Vincent*, Cancer, 17:977, August, 1964.
- ⁹ *Zilber, L. A.*, Studies on tumor antigens, J. Nat. Cancer Inst., 18:341-358, 1957.
- ¹⁰ *Berenblum, I.*, Carcinogenesis and tumor pathogenesis, Advances in Cancer Research, 2:129-176, 1954.
- ¹¹ *Lieberman M.*, Science, 130:387-388, 1959.
- ¹² *Nowell and Hungerford*, Science, 132:1497, 1960.
- ¹³ *Baikie et al.*, Genetic mechanisms in human disease, 229-239, Ch. E. Thomas Publisher, Springfield, 1961.
- ¹⁴ *Covington, E. E.* and A. A. Bulls, Amer. J. of Roentgenology, 92:213, July, 1964.
- ¹⁵ *Buechley, R. W.*, Amer. J. of Public Health, 53: 1229, 1963.

3. Laikinai reikia visas galimas, net radikaliausias priemones naudoti, kad kuo daugiau gyvybių išgelbėti ar bent prailginti. Vilties prošvaistės yra nepaprastai didelės.

**AMA Headquarters, 535 No. Dearborn,
Chicago, Ill. 60610**

- ¹⁶ *Ree and Glendenning*, British J. of Cancer, 10:357, 1956.
- ¹⁷ *Palmes, E. D.*, et al, J. of Amer. Industr. Hyg. Assoc., 23:57, 1962.
- ¹⁸ *Ribelin, Levinskas et al*, Toxicology and Applied Pharmacology, 5:344, 1963.
- ¹⁹ *P. B. S. Fowler et al*, Brit. Med. J., 2:211, July 25, 1964.
- ²⁰ *Owen, W. G.*, Brit. Med. J., 2:214, July 25, 1964.
- ²¹ *Garcia, R. et al*, New Engl. J. of Med., 271:251, July 30, 1964.
- ²² *Tonnenbaum, A. et al*, Nutrition in Relation to Cancer, Adv. Cancer Research, 1:452:505, 1953.
- ²³ *Griffin et al*, Henry Ford Symposium on Tumor-Host Interactions, Little, Brown and Co., 1964.
- ²⁴ *Fitala and Kaminski*, Neoplasma, 10:159, 1963.
- ²⁵ *Gross L.*, Proc. Soc. Exper. Biol. and Med., 76:27-72, 1951 and *Gross L.*, Oncogenic viruses, N.Y., Pergamon Press, 1961.
- ²⁶ *Dmochowski and Grey*, Texas Rep. Biol. and Med., 15:256, 1957 and Cancer Research, 22:21, 1962.
- ²⁷ *Moloney et al*, Human Leukemia, Nation. Inst. Health, 1963.
- ²⁸ *Friend*, Acta Unio. Internat. Contra Cancrum, 16: 1171, 1960, Sloan-Kettering Inst.
- ²⁹ *Fasske, et al.*, Klinische Wochenschrift, 42:546, June 1964
- ³⁰ *Miller et al. (Osaba)*, J. Exper. Medicine, 119:177, Jan. 1, 1964, (Z. Danilevičius, Editorial, 188:460-461, May 4, 1964, Journal of Amer. Medical Assoc.

Dr. A. Pacevičius ir dr. F. Kaunas Kanados liet. skautų stovykloj "Romuva". Matosi improvizuotas paminklas už laisvę su ištempta jaučio oda ir išrašytu Lietuvos žemėlapiu.

Dr. A. Razma kalba Liet. Fondo reikalų Korp! "Gajos" jubiliejinio banketo metu.

Geležies stokos mažakraujystė

Algirdas Kavaliūnas, M.D.

Detalų šios mažakraujystės aprašymą galima rasti hematologijos vadovuose. Todėl norėčiau tik keletą įdomesnių klausimų panagrinėti.

Tai yra dažniausiai pasitaikanti mažakraujystės rūšis; moterys ją serga dažniau negu vyrai. Moteryse ir vaikuose iki 6 metų amžiaus šios anemijos priežastys paprastai yra lengvo gėrybinio pobūdžio, bet vyruose ši mažakraujystė dažniausiai yra sunkios ligos padarinys.

Geležies stokos susidarymo priežastis galima suskirstyti į tris dalis: (1) permažas geležies patiekimas kūnui: (a) permažas maisto geležies kiekis, (b) sutrikusi absorbcija iš virškinamojo trakto; (2) padidinti geležies reikalavimai; (3) padidintas geležies praradimas (pašalinimas) iš kūno.

Permažas geležies kiekis maiste gali pasitaikyti pas kūdikį, kuris yra maitinamas beveik išimtinai pienu (piene maža geležies), nepapildytu geležies preparatais. Tai ir didelis augančio kūdikio geležies poreikavimas (juk vien per pirmus metus jo kraujo kiekis patrigubėja, o hemoglobino kiekis padvigubėja) lengvai gali privesti kūdikį prie geležies stokos mažakraujystės. Kai vaikas pradeda valgyti įvairesnę maistą, didesnę mėsos ir žalių daržovių kiekį dietoje, tai vis daugiau ir daugiau yra patenkinamas jo geležies poreikavimas. Jungtinėse Amerikos Valstybėse geležies stokos mažakraujystė dėl permažo geležies kiekio maiste yra retas dalykas virš 3 metų amžiaus vaikuose, o virš 6 metų amžiaus vaikuose ši geležies stokos anemijos priežastis vargiai bėra priimtina.

Nepakankama arba sutrikusi virškinamojo trakto geležies absorbcija pasitaiko įvairiuose malabsorbcijos sindromuose. Pas ligonius, kurie turėjo subtotalinę gastrektomiją, maistas gali būti per greitai praleidžiamas pro virškinamąjį traktą; arba po dvylikapirštės žarnos aplenkimo (didžiausia arba pagrindinė geležies absorbcija vyksta dvylikapirštėje žarnoje), pav., po Billroth II operacijos, geležies absorbcija gali būti smarkiai sumažinta.

Padidintas geležies poreikavimas laike nėštumo, žindymo ir augimo laikotarpyje savaime suprantamas.

Bet svarbiausia ir dažniausia geležies stokos mažakraujystės priežastis yra chroniškas kraujavimas. Ir tai yra vienintelis būdas kuriuo geležis gali būti pašalinta iš kūno didesniais kiekiais.

Vyrai paprastai kraujuoja iš virškinamojo trakto, o moterys — iš gimdos arba ir iš virškinamojo trakto. Kraujavimas iš virškinamojo trakto dažniausiai yra chroniškas arba pasikartojantis ir nepastebimas, taip, kad ligonis nemato nei kraujo išmatose, nei juodų išmatų (melena). Kad išmatos būtų juodos, reikalinga prarasti bent 70 kubinių centimetrų kraujo per dieną su normaliu hemoglobino kiekiu. Jeigu hemoglobino kiekis bus per pusę mažesnis, tai tik dvigubai (140 cm) kraujo praradus per dieną, išmatos bus juodai nudažytos. Chroniško kraujavimo priežastys gali būti įvairios: pradedant diafragmatine hernija ir baigiant kraujuojančiais hemorojais, bet vėžys yra dažniausiai pasitaikanti priežastis. Peptinės skilvio ir dvylikapirštės žarnos žaizdos arba išsiplėtusios stemplės venos paprastai nesukelia geležies stokos mažakraujystės, nes kraujavimas dažniausiai būna staigus ir užtenkamai didelis, kad reikėtų kraujo transfuzijos, ir tokiu būdu geležis prarasta kraujavime, yra grąžinama atgal į kūną. Todėl jeigu pas vyriškos lyties pacientą, su geležies stokos mažakraujyste, yra atrandama peptinė žaizda, tolesni tyrimai neturi būti sustabdomi, nes ta žaizda greičiausiai yra tik atsitiktinė.

Pas moteris dažniausia geležies stokos priežastis yra mėnesinis kraujavimas (vidutinė moteris paprastai sunaudoja apie 18 reguliarių sanitariškų servetėlių (pads) per visas mėnesines); tuo tarpu pas vyrus kraujuojanti virškinamojo trakto žaizda dažniausiai būna piktybinė.

Kadangi hemoglobinas yra labai svarbus gyvybei palaikyti, geležies atsargos kepenyse, blužnyje ir kaulų smegenyse yra išsemiamos pirma, negu hemoglobino lygis kraujyje pradeda kristi. Kai mažakraujystė progresuoja, epiteliniai audiniai, kurių funkcijai geležis yra reikalinga, pradeda keistis dėl geležies stokos. Tokiu būdu **liežuvis** pasidaro lygus, be papilų; jo baltas apdangalas pranyksta ir kartais liežuvio

uždegimas įsiviešpatauja (glossitis). Nagai pasidaro minkšti, trapūs, išilgai vagoti ir vėliau įdumba kaip arbatinis šaukštukas. Oda pasidaro plona ir sausa. Plaukai praranda blizgėjimą, ir vėliau įgauna pelės pilką spalvą. Kadangi nagams išaugti savo ilgį reikia 4 iki 6 mėnesių — geležies stoką rodantys nagai reiškia chronišką, bent 6 mėnesius esamą geležies stoką. Todėl jie dažnai pasitaiko pas moteris ir retai pas vyrus.

Geležies stokos mažakraujystė gali būti prieidžiama iš praeitam paragrafe aprašytų pasikeitimų, bet ją reikia patvirtinti laboratorijoje. Dažnai tam užtenka tik vieno kraujo tepinėlio, ypač, jei hemoglobino kiekis yra žemiau 10 gm%. Prie didesnio hemoglobino kiekio kraujo pasikeitimai nėra tokie aiškūs.

Geriausias būdas geležies atsargoms įvertinti yra geležies dažais nudažytų kaulo smegenų išegzaminavimas. Kiti laboratorijos tyrimai turintys šios tokios vertės yra "serum iron" ir "total iron binding capacity". Šie du tyrimai visuomet turi būti daromi kartu, nes pavieniui jų vertė yra labai ribota. Pacientės su geležies stokos mažakraujyste "serum iron" yra sumažėjęs, o "total iron binding capacity" yra padidėjęs. Tuo tarpu beveik visuose ligoniuose su chroniškom ligom "serum iron" ir "total iron binding capacity" abu yra sumažėję.

Geležies stokos mažakraujystės gydymas turi du tikslus: (1) pašalinti priežastį, (pav., kraujuojančią žaizdą — jeigu galima, (2) duoti pacientui tiek geležies, kad užtektų hemoglobino restoracijai iki normalaus lygio ir geležies atsargų pripildymu. Geležis gali būti duodama tablečių formoje, į raumenis (Imferon) arba net į venas (Proferrin). Paprastai geležies atsargose yra 1-1.5 gm geležies, o hemoglobine — 2-3 gm. Jeigu gydymas tabletėmis yra efektingas, jį reikia tęsti nuo 4-6 mėnesių, įdant ne tik hemoglobina į normalų lygį gražinus, bet ir geležies atsargas pripildžius. Kadangi geležis daugiausiai yra absorbuojama iš dvylikapirštės žarnos, preparatai kurie sulėtintai palaisvina absorbcijai geležį (pav., spansulės, etc., nėra taip efektingi kaip tie, kurie geležį palaisvina dar skilvyje tabletėmis tebesant, nes daugiausia geležies yra palaisvinama jau po dvylikapirštės žarnos. Pagaliau kuo ilgiau geležis laikosi virškinimo trakto, tuo daugiau ji yra absorbuojama. Todėl kuo didesnis maisto kiekis skilvyje yra susimaišęs

su geležim, kuo ilgiau užtrunka skilvį ištuštinti ir kuo ilgiau ji eina per dvylikapirštę žarną, tuo daugiau geležies yra absorbuojama. Todėl geležies preparatai turi būti imami tuoj po valgį, tris kart per dieną, ir preparatai turėtų būti greitai tirpstantys. Imant vaistus po valgio ir skilvis bus geležies mažiau erzinamas.

Ankstyvesnė Granick teorija konstatavo, kad žarnų gleivinė yra taip sutvarkyta, kad ji absorbuoja tik tiek geležies kiek kūnui yra reikalinga, o likusią dalį palieka su išmatom išeiti. Ši teorija nebėra teisinga. Jei gleivinės blokas (mucosal block) iš viso egzistuoja, jis nėra dalinas, relatyvus. Skeila T. Callender savo eksperimentais įrodė, kad yra naudojamos geležies dozės tarp 0.05 mg kūno svorio kg., tai normalūs žmonės absorbuoja 2-20%, o ligonys su geležies stokos mažakraujyste 20-60%. Todėl bereikalingas geležies vartojimas, jeigu bus tęsiamas metais, gali būti pavojingu, nes gali privesti prie hemachromatozės.

Jeigu gydymas tablečių formoje nėra užtenkama efektingas, geležis turi būti duodama į raumenis arba venas. Visas geležies kiekis, kuris turi būti suleistas į raumenis arba venas, gali būti apskaičiuotas sekančiais: (1) kadangi atsargos yra išsemtos, tai vien atsargom atgauti reikia 1.5 gm geležies; (2) daleiskim, kad hemoglobine yra 3 gm geležies. Jeigu skaitysim, kad normalus hemoglobino kiekis yra 15 gm%, tai:

$$\begin{aligned} & \text{Hb normalus} - \text{Hb paciento} \\ & \left(\frac{\quad}{\quad} \times 3 \text{ gm} \right) + 1.5 \text{ gm} = \\ & \qquad \qquad \qquad \text{Hb normalus} \\ & \text{Hb geležies} \qquad \qquad \qquad \text{atsargų} \\ & \text{stoka} \qquad \qquad \qquad \text{geležies} \\ & \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \text{stoka} \\ & = \text{ pilnas geležies deficitas.} \\ & \text{Jeigu ligonis turi 7.5 gm hemoglobino, tai} \\ & 15.0 \text{ gm\%} - 7.5 \text{ gm\%} \\ & \left(\frac{\quad}{15 \text{ gm\%}} \times 3.0 \text{ gm} \right) + 1.5 = \\ & \qquad \qquad \qquad 7.5 \\ & = \frac{\quad}{5} \text{ gm} + 1.5 \text{ gm} = 1.5 \text{ gm} + 1.5 \text{ gm} = \\ & \qquad \qquad \qquad 3 \text{ gm} = 3000 \text{ mg geležies deficitu.} \end{aligned}$$

Imferon turi 50 mg geležies viename kubiename centimetre. Todėl, kad suleist 3000 mg geležies reikės suleisti 60 kubinių centimetro (Imferon). Pirma injekcija yra 2 cm³. O paskui galima leisti po 5 cm³ kol visa 60 cm³ bus suleista.

Šimto ketvirtis su Dermatologija

M. Vaitėnas, M.D.

Pradžios būta dar nepriklausomoje Lietuvoje, jos pačiu brandžiausiu laikotarpiu. Universitetas jau buvo išgyvenęs tvarkymosi laikotarpį. Suspėta paruošti sava profesūra, daug gydytojų išleista į gyvenimą. Tačiau, dar buvo likę nemaža tvarkytinų reikalų. Vienas iš tokių — buvo labai netinkamos kaikurių klinikų patalpos pasenusioj ir aplūžusioj senamiesčio miesto ligoninėje. Ir dermatologinė klinika ten turėjo keletą kambarių poliklinikas ir keliolika lovų stacionarą. Jokių sąlygų rimtesniam mokslo darbui nebuvo. Ir pačios klinikos paskirtis, be medžiagos studentų — būsimųjų gydytojų lavinimui buvo aptarnauta Kauno miesto ir, sunkesniais atvejais, visos Lietuvos teritorijos neįstengiančiųjų privatiškai gydytis odos ir venerinėmis ligomis sergančių ligonių.

Tokia buvo padėtis, kai 1939 m. pradžioje pasitaikė proga patekti odos ir venerinių ligų katedros asistentu. Būdamas tik ką iškeptu gydytoju ir turėdamas noro bei energijos studijoms, rimtai svarsčiau ar beverta su šia medicinos mokslo šaka prasidėti. Tačiau, neturėdamas kitų galimybių, nutariau nors laikinai pasilikti. Tik dabar, jau praėjus 25 metams, dėkoju likimui ir jaučiuosi pakliuvęs į labai įdomią sritį.

Gerbiamųjų kolegų atsiprašysiu už išdrįsimą įkišti lyg ir savo asmeninių pergyvenimų praeito karo metu (kurių kiekvienas turi pakankamai). Toks nukrypimas, manė manymu, yra reikalingas geresniam dermatologijos mokslo pažangos supratimui.

Man dar neapšilus kojų dermatologijoje, Europos politinė padėtis pradėjo blogėti. Vokiečiai sutriuškino Lenkiją, Sovietai pirma įvedė įgulas į Lietuvą, o 1940 m. vasarą okupavo. Mūsų Universiteto vadovybė norėdama užbėgti už akių sovietams, paskubomis persikraustė į naująsias klinikas, kuriose ir Dermatologinė klinika užėmė labai modernias ir erdves patalpas, turinčias 50 lovų stacionarą. Paskyrus dar kelis naujus gydytojus, darbas klinikoje virte užvirė. Pagaliau, tai dar ir buvo vienintelis nuošalus kampelis, kur okupanto sovietizacija spėjo mažiausiai paliesti.

Tokioj atmosferoj bedirbant, 1941 m. pradžioje universitetas išrūpino man komandiruotę pasitbulinti Maskvos centriniam Odos ir Venerinių ligų institute. Tai 600 lovų ligoninė, padalinta į skyrius (odos, venerinių ligų, vyrų ir moterų urologijos, grybelinių susirgimų etc.), kuriems vadovavo atskiri profesoriai su savo padėjėjais gydytojais. Ten buvo sukoncentruota visa sovietinė dermatologijos mokslo pažiba, tad ir pasimokyti būta iš ko. Tik Vokiečių - Sovietų karas viską išardė. Laimingai sugrįžus, Kaune vėl tęsta darbas savojoj klinikoje, tik de-ja, vokiečiams užėmus naująsias klinikas, jau žydų ligoninėje, Kauno senamiestyje. Vėl įsikurta pusėtinai ir darbas klinikoje vyko normaliai. Šis 3 metų laikotarpis buvo darbingas, o man asmeniškai net ir produktyvus (paruošta ir arginta daktarato disertacija, dalyvauta studentų mokymo darbe, parašytas ir išspausdintas vadovėlis, — vyrų, moterų ir vaikų gonoreja).

Ir vėl viskas iširo 1944 m. vasarą apleidžiant Lietuvą. Dermatologijos mokslo pažanga Lietuvoje vystoma mano buvusio šefo ir profesoriaus bei kitų lietuvių gydytojų. Mano paties kelias jau išsiskyrė. Tik kelis metus bedirbant vokiečių dermatologinėse klinikose (Breslau ir Erlangen Universitetuose) teko stebėti ir pasisavinti šie patyrimai. Tačiau sparčiausias dermatologijos progreso žingsnis žengtas po antrojo pasaulinio karo, jau čia, Š. Amerikoje.

Antibiotikų ir steroidų atradimas padarė dermatologijoje revoliuciją. Ligos, kurios anksčiau buvo nepagydomos, dabartiniu metu jau duodasi pažaboti. Farmaceutinė technika pagamina preparatus, kurie daug lengviau pritaikinti — neturi blogo kvapo, negadina skalbinių, nerzina odos etc. Minėti nauji atradimai pakeitė gydymo būdą. Pvzd., penicilinas ir kiti antibiotikai lengvai pagydo venerines ligas. Jau nereikia gaišti laikas imant "kursus" gydant sifilį, kaip anksčiau Neo-salvarsanu, bismutu ar gyvsidabriu; nereikia kasdien kelių savaičių bėgyje plauti uretrą ar vaginą sergant gonoreja.

Pakito ir ligonių santykis: jei dermatologas anksčiau vargdavo daugumoje su venerinėmis ligomis sergančiais, tai dabartiniu metu tokių pasitaiko tik nežymi mažuma; tenka gydyti beveik tik odos ligomis sergančius.

Steroidai beveik išstūmė X-ray naudojimą odos ligų gydymui. Geriau suprasta arba ir galutinai išaiškinta kai kurių ligų priežastys (pvzd., skarlatina — dėl streptokokų burnoje; angulus infectiosus — paraudimas lūpų kampuose dėl vitamino riboflavino stokos, odos ruginio sluoksnio nenormalumai dėl vitamino A stokos; supūliavimai pažastyse jau nelaikomi furunkulais, o apokrininių liaukų uždegimais etc.).

Tolimesni stebėjimai jau patvirtina prielaidą, kad oda tikrai yra organas; kad odoje kaip veidrody atsispindi viso organizmo pakitimai. Odos paraudimą, išbalimą, prakaitą plaukų pasišaušimą (pilomotor activity), itch-scratch-itch ciklą psichiatrai priskiria prie kovos pasiruošimo reakcijos (stress). Akių ligų gydytojai žino, kad įgimti nenormalumai gali pasireikšti akyse ir odoje. Pavyzdžiui, trigeminus nervo plote veido odoje nevis flammeus dažniausiai būna su angiomomis akies choroid sluogsnyje ir pia mater (Sturge-Weber sindromas), arba: uveitis, alopecia, ankstyvus pražilimas, vitiligo ir klausos nervo sutrikimai (Vogt-Koyanagi-Harada); arba teleangiectazijos veide ir taip pat konjunktivoje, o kartais ir smegenėlėse (Louis-Barr sindromas); Acne rosacea ir keratitas, kuris sunkiai gyja.

Atopic dermatitis (alerginės kilmės neurodermatitis) bėdos pridaro bendros praktikos gydytojams, vaikų, odos, alergijos ir vidaus ligų specialistams (priklausomai, pas kurį kreipiamasi).

Dermatologas gali būti naudingas net ir šlapimo takų ligose. Yra tokia reta liga — angiokeratoma corporis diffusum (Fabry), (odoje skulkūs mazgeliai - angiomos, padengtos suragėjusiu sluogsniu; inkstuose gali būti angiospastinis fenomenas, kuris priveda prie inkstų ir širdies nepakankamumo), vidaus organų sutrikimai gali pasireikšti kraujo indų susibūrimu odoje; pvzd. voro pavidalo židinėlis sergant kepenų ligomis; sergant xeroderma pigmentosum (asmenims turintiems varių metabolizmo sutrikimą odoje saulės spindulių įtakoje atsiranda epiteliosos). Daugybiniai židiniai, susideda iš išplėstų arterijų ir venulių kapiliarų, odoje ir gleivinėse (Osler-Weber-Rendu sindromas).

Kraujo apytakos sistemos sutrikimai pasireiškia ir odoje (trofiniai odos pakitimai — sausa,

permatoma ir plona oda; sutrūkinėję ir neblizgą nagai, iškritę plaukai) pakitusi odos spalva — divedo reticularis, sergant lupus erythematosus, erythema induratum ir pariarteriitis nodosa.

Odoje pigmento (melanino) susibūrimas apie lūpas ir burnos gleivinėje dažnai būna su plonųjų žarnų polypoze (Peutz-Jeghers sindromas). Arba: storųjų žarnų polypozė kartu su daugybinėmis osteoromis kauluose ir epidermoidinėmis cystomis odoje (Gardner sindromas).

Dermatomyositis moterims virš 50 metų amžiaus dažniausiai atsiranda sergant kiaušinėlių ar krūties adenocarcinoma; vyrams — sergant skrandžio, inkstų ar plaučių vėžiu. Padidėjus odos pigmentacija — piktybinis acanthosio nigricans, apie krūtų spenelius, pažastyse ir kirkšniuose dažnai randama sergant skrandžio, kepenų, kasos ir plaučių vėžiu.

Pigmento pakitimai odoje arba jo nevienodas paskirstymas lopais dažnai būna turinčioms kaulų cystas mergaitėms, kurios lytiškai per anksti subręsta. (Albright sindromas). Odos patamsėjimas Addison ligos metu (antinksčio liaukų susirgimas), kuris gali turėti kartu ir vitiligo, t.y. pigmento išnykymo vietų.

Odos niežulys — pruritus, paprastai yra dėl vietinių pakitimų odoje, bet gali būti išraiška sergant smegenų ligomis (leukemia ir Hodgkins liga), kepenų ar inkstų ligomis.

Tokių pavyzdžių galima būtų pririnkti daugybę: Tai aiškūs įrodymai, kad dabartiniu laiku dermatologas turi būti gerai susipažinęs ir su kitomis medicinos mokslo šakomis, ypač pathohistologija ir vidaus ligomis. Pradžioje mano studijų minėtas menkavertiškumo pajautimas dermatologijai buvo tik aplinkybių auka — gal tuo laiku nepakankamas jai dėmesys naujai atsikūrusioj valstybėj, padidintas prastų patalpų ir tinkamų mokslui sąlygų stoka, o taip pat karo meto sąlygos. Tas jausmas greit buvo išblaškytas susipažinus su kitų kraštų dermatologija. Nauji atradimai dermatologui suteikia lyg ir privilegiją labiau negu kitų medicinos šakų gydytojams džiaugtis medicinos mokslo pažanga. Žinoma, ir čia dar daug darbo reikės įdėti aiškinant odos ligų paslaptis. Prisimin- kim, kad pvzd. psoriasis vulgaris vis dar pasi- lieka tokia pati mįslė, kokia ji yra buvusi šimt- mečius praeityje.

Svarbiuoju uždaviniu

(Tęsinys iš pereinamo numerio)

Organizuotumo reikšmė.

Kiekviena tautinė mažuma svetimame krašte nori išlikti nepaliesta. Tai labai svarbus uždavinys, kurio įvykinimas visai reikšmingas. Vienoms tautinėms grupėms tai patenkinančiai sekasi, gi kitoms laikas neša didelius nusivylimus nutautėjimo atžvilgiu, kas ilgainiui priveda net prie visiško tokių tautinių grupių išnykimo.

Tarpe tikslų tautinėms grupėms išlaikyti savo tapatybę išeivijoje vyriausieji bus palaikyti artimus ryšius savo tautiečių tarpe, naudoti savo atsivežta kultūra ir papročiais, kurie visuomet jautriai išgyvenami ir padėti savo gimtajam kraštui, kurį paliečia vienokia ar kitokia valstybinio masto nelaimė, pvz. kaip Lietuvos pavergimas. Taigi savistovaus išlikimo tikslai yra tikrai aukšti, pateisinami ir verti didžiulių pastangų. Laisvuose kraštuose tautinės grupės veikia nevaržomai, laisvai pagal savo nuožiūrą, pasišventimą ir ryžtą. JAV, kur daugiausia laisvių esama, net aukštieji vyriausiųjų sluogsniai ne tik negina, bet ragina tautines grupes išlaikyti savo kultūrinę vertybę, naudotis savo tradicijomis, kalba, spauda ir visuo, kas joms artima ir brangu. Žodžiu, čia turime visiškai palankias sąlygas gyventi savitą gyvenimą lyg savo gimtame krašte, be jokių kliūčių ar draudimų.

Istorija aiškiai rodo, kad ne kurios tautinės mažumos tvirtai laikosi per eilę generacijų su visai menku nubyrejimu. Geriausiu pavyzdžiu yra žydų tautybė, kuri pastoviai, ryžtingai ir vieningai išlaiko savo tautines tradicijas, nors dauguma jau seniai pamiršo savo tautinę kalbą. Čia pat reikia pastebėti, kad ji, žydų tautybė, stipriai ir tampriai organizuota bendruomenė, kuri savo vieningu susiklausymu atsispiria nuo nutautėjimo. Daugelis kitų tautybių mažiau atsparios prieš nutautėjimo pagundas. Tokių tautinių mažumų likimas netikras, nes palyginamai lengvai sutirpsta Amerikos asimiliacijos katilė, kaip ir nebuvusios, nes pametę savą kultūrą persiima čionyksčia, dažnai net pakeisdami savo originalios pavardes į taip sakant amerikietiškas, kad jau tikrai tapti neišskiriamu jankiu. Ir šitai kone prieš du šimtus

Dr. Steponas Biežis

metų šis kraštas išsikovojo pilną sau nepriklausomybę ir pagrindęs savo naują gyvenimo santvarką pilna laisve visiems, išaugo į pajėgiausią valstybę, davusią milijonams pabėgėlių nuo priespaudos ir visokių persekiojimų laisvai gyventi, pasinaudojant visomis laisvo žmogaus gyvenimo progomis siekti laimingesnės ateities.

Lietuvių senoji imigracija nepasižymėjo patvarumu tvirčiau išsilaikyti lietuvybėje. Nors tuojuo reikia pripažinti, kad patys atvykėliai manė šiame krašte tik laikinai pagyventi, kiek prasikurti ir vėl grįžti savo tėvynėn. Bet gyvenimas jiems kitaip nulėmė. Su laiku kiek prasigyvenę ir apsipratę naujose gyvenimo sąlygose ėmė kurti šeimas, veik tuomet išimtinai lietuviškas, kas jau nulėmė šį kraštą pasiskirti antrąją tėvynę. Jų vaikai, atseit, antroji karta, augo ir auklėjosi amerikietiškoje dvasioje. Nė iš tėvų, nė iš jokių lietuvybės išlaikymui organizacijų iš mažens nesupažindinti su Lietuvos gražia praeitimi, jos kultūra ir tradicijomis negalėjo būti ištikimi lietuvybės dvasiai, kuri jiems buvo visiškai svetima ir nesuprantama. Todėl masiniai nutolo nuo savo tėvų ir viso to, kas yra lietuviška, žinoma, su nekuriomis išimtimis. Užtat senosios išeivijos kaip tokios lietuvybė pamažu, bet neatlaidžiai nyksta su kiekvienu nukeliavusiu į amžinybę. Kudirkiškai sakant išeina, kad nuvirtusį stulpą nėra kas jo vieton kitą pastato.

Dar kitas žymus faktorius, pastojęs kelią lietuvybei stiprinti, tai stoka platesnio masto organizuotumo ir glaudžios vienybės to laiko išeivijoje. Tiesa, ano laiko išeivija buvo sukūrusi daug ir per daug visokių draugijų, draugijėlių, vyriausiai savišalpos tikslams, bet, reikia pastebėti, kad veik jos visos turėjo pagrįstai lietuviškus - patrijotiškus motyvus. Tos draugijos savitarpinio ryšio neturėjo ir dėlto pasiliko tik vietinio pobūdžio reikšmės, kuri lietuvybei išlaikyti ir savo jaunimą auklėti lietuvybės dvasioje platesniu mastu nebuvo pajėgi ir tiesiog daugumoje atvėję to rimtai nesiekti. Tokioms draugijoms dėl savo taip ribotos paskirties nebuvo lemta nė stipriau pasireikšti, nė ilgiau ištvirti. Ir todėl neišvengiamai praėjus tam tik-

ram tarpsniui jas palengva užpuolė piktoji anėmija, kuri vieną po kitos užtroškino.

Anais laikais senosios išėivijos pasiskirstymas į ideologines sroves, tada vadinamas partijomis, kurių kiekviena turėjo savo aklaistiškumą periodinę spaudą, suskaldė visuomenę vietoje ją vienyti. O ta spauda, dažnai su pasigėrėjimu ir net įtužimu, kritikavo, smerkė, niekino iki piktžodžiavimo opozicines sroves, ypač jų vadovus, o savasias kėlė į padanges. Tai buvo vyriausiai srovinių vadovybių neatlaidi kova, kuri erzino visuomenę, sukeldant neapykantą viena kitai. Šitokios nelemtos nuotaikos ir nepalankios aplinkybės negalėjo sudaryti bent minimalias sąlygas platesnio masto apsiungimui, atseit, susiorganizavimui stipresniam lietuviybės išlaikymui, jau nekalbant apie savo priešauglio platesnio ir planingo organizavimo auklėti lietuviškoje dvasioje. Nutautėjimas vyko plačiu mastu, o apie svarbesnius kultūrinius darbus nebuvo kam rimčiau pagalvoti, nes veikėjai - vadovai buvo perdėm užimti tarpsrovinėmis kovomis. Užtat tautine prasme nebuvo sukurta nieko didingo, kuomi šiandien galėtume pasidžiaugti, pasididžiuoti ir kitiems parodyti kaip savo vieningumo kultūrinius nuopelnus.

Antro pasaulinio karo išvadoje Lietuva vėl neteko savo nepriklausomybės ir liko žiauriai pavergta neribotam laikui. Ši tragedija smarkiai sukrėtė visą lietuvių išėiviją, kuri pasiliko ištikima savo gimtam kraštui. Amerikos lietu-

viai, jautriai reaguodami į šią nelaimę, ryžosi visomis išgalėmis padėti savo nelaimingam kraštui, kuriam meilė nugalėjo iki šiol vykusių srovinių nesutarimus ir barnius. Vedini šiuo kilniu idealu srovės dabar rado galimybę sueiti draugėn ir bendromis pastangomis ieškoti būdų ir priemonių kaip geriausiai sušelpiti ir nuo bado apsaugoti savo brolius ir seses, ištremtus bei pabėgusius iš savo tėvynės, ir taip pat siekti atstatyti Lietuvai buvusią laisvę ir nepriklausomybę.

Kaip tiesioginė pasekmė džentelmeniško susitarimo įkurta Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) ir Bendras Amerikos Lietuvių Fondas (BALF), kurie ir dabar sėkmingai ir ištikimai dirba savo paskirtis. ALTas, kaip politinis organas, padėti Lietuvai išlaisvinti, per suvirš 20 metų išlaikydamas savo vieningumą atliko daug svarbių darbų, kurių dėka Lietuvos nepriklausomybės atgavimo klausimas yra vis gyvas ir judinamas. Dėka ALTo vieningumui kasmetiniai minėjimai po visas JAV tūkstančių tūkstančiams tautiečių primena ir pažadina neatlaidžiai dirbti ir aukotis iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Šie minėjimai aprašomi amerikietiškoje spaudoje, kuri vis primena savo skaitytojams, kad vis dar yra pavergtų kraštų, kurių tarpe ir Lietuva, kad vergiją reikia kovoti ir nugalėti, kad visas pasaulis būtų laisvas ir nebesudarytų niekam grėsmės.

(Bus daugiau)

Korpl "Gajos" iškilmingas posėdis. Garbės prezidiumas invokacijos metu (Vysk. V. Brizgys) iš k. į d.: dr. K. Ambrozaitis, dr. K. Pempkus, dr. V. Taurus, prof. A. Damušis, dr. P. Kazlas, Prof. kun. S. Yla, dr. J. Girnius, dr. J. Meškauskas ir dr. A. Maciūnas.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Veikla

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA

Pasaulio ir Amerikos Liet. Gyd. Valdyba buvo susirinkusi posėdžiui š.m. rugsėjo mėn. 1 d. d-rų Budrių rezidencijoje, kuriame dalyvavo pirm. dr. Tauras, vice-pirm. dr. Budrienė ir sekretorius dr. Balukas. Svarbiausieji šio posėdžio nutarimai ir diskusijos:

1. Nutarta priimti VICTORIJOS LIET. GYD. DRAUGIJĄ (AUŠTALIJA) į PALG Sąjungą pilnateisium nariu, linkint jai sėkmės profesinėje bei visuomeninėje veikloje.

Savo ruožtu, PALG Sąjungos Valdyba dėkojo dr. Izidoriui Kaunui už dėtas pastangas įkuriant VLG Draugiją.

2. ALGS Centro Valdyba rengia klinikinį suvažiavimą 1965 metais PUERTO RICO saloje. Šiam suvažiavimui organizuoti pakviesti dr. M. Budrienė ir dr. A. Milius. (Žiūr. atskirą pranešimą šiame biuletenio numeryje).

3. Nutarta pasveikinti Amerikos Vengrų Gydytojų Sąjungą jų metinio suvažiavimo proga, kuris įvyks New York'o mieste 1964 m. lapkričio mėn. 20 d.

4. Illinois ir New Yorko Liet. Gyd. Draugijų naujai kadencijai išrinktos valdybos.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos Valdyba:

Dr. J. Volodka, pirmininkas
Dr. V. Šaulys, Pirmininkas - kandidatas
Dr. J. Starkus, Vice pirmininkas
Dr. J. Aglinskienė, Sekretorė
Dr. Z. Rūdaitis, Išdininkas

New York'o Lietuvių Gydytojų Draugijos Valdyba:

Dr. Vyt. Avižonis, Pirmininkas
Dr. V. Tercijonas, Vice pirmininkas
Dr. B. Jankauskas, Sekretorius
Dr. L. Giedraitienė, Išdininkė
Dr. S. Petrauskas, Valdybos narys

5. ALGS Valdyba, apsvarsčius Jaunųjų Gyd. Konkurso Komisijos pasiūlymą kiek pakeisti konkurso sąlygas bei sumažinti premijų skaičių, būtent vieton trijų premijų skirti tik dvi, nutarė visus komisijos pasiūlytus pakeitimus priimti ir skaityti galiojančiais.

Dr. Gediminas Balukas,
ALGS Centro Valdybos sekretorius.

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS IŠVYKA

Pas Jonyną, Chesterton, Ind. dalyvavo nemažas būrys gryo oro bei saulės entuziastų, iš viso 70 galvų. Po kelionės, apie 50 mylių nuo Chicagos centro, jaunimas ir drąsesnysis senimas šoko baseinan, įdant dešrelės prie laužo pagerintų Pavlovo sąlyginį refleksą, ir dar liktų vietos vakarienei. Vieni gaudėsi, kiti vaikščiojo po plačiąją sodybą, tretė tinklinį jaunatviškai žaidė ant didžiulės terasos; visi laiks nuo laiko prisilaikydami skystos dietos, kuri India-noje šventadieniais privalo likti "minkšta".

Vakarienes metu buvo pristatyti du neseniai diplomuoti medikai: Dr. Mindaugas Vygantas ir Dr. Arvydas Tauras.

Išvyką organizavo ir pravedė Draugijos Pagelbinio Vieneto narė Vanda Kaunienė ir Draugijos pirmininkas Dr. F. Kaunas.

F.V.K.

• Illinois Lietuvių Gydytojų D-jos pirmasis šių metų susirinkimas įvyko rugsėjo mėn. 29 d. d-jos būstinėje.

Susirinkimą atidarė D-jos pirmininkas dr. J. Volotka, pristatydamas naujus kandidatus į D-jos narius: dr. Vygandą, baigusį 1963 m., dr. A. Taurą ir dr. R. Petkų, baigusius 1964 m. Visi buvo susirinkimo vienbalsiai priimti.

Dr. S. Budrys pranešė apie Lietuvių Gydytojų Sąjungos ruošiamu skursus 1965 m. kovo mėn. 11-21 dienomis Portorikoje, primindamas, kad registracija į šiuos kursus baigiasi š. m. gruodžio mėn. 1 d. ir iki to laiko reikią įmokėti \$50.00 asmeniui.

Po to sekė dr. A. Kavaliūno paskaita apie Anemijų gydymą ir diagnozę. Paskaitininkas patiekė įdomių diagnostinių žinių ir iliustravo paskaitą ekrane. Diskusijose dalyvavo dr. E. Ringus, dr. Balukas, dr. Paulius ir kt.

Dr. E. Ringus uždarė susirinkimą pranešdamas, kad spalio mėn. susirinkimo diskusijos bus apie Leukemijų ir Lymfomų diagnozę ir gydymą ir pakvietė dalyvius (kurių buvo net 33) prie ILDG Pagelbinio Moterų vieneto paruoštų vaišių.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA

Vasarą paprastai Kalifornijos saulė kaitina negailestingai, bet, pasirodo, lietuvių gydytojų šitai nebaido. Š.m. liepos 12 d., palyginti, nemaža Draugijos narių buvo susirinkę naujojoje Dr. J. Jurgilo rezidencijoje, esančioje Granada Hills, apie 20 mylių į šiaurės vakarus nuo Los Angeles.

Malonu konstatuoti, kad su sparčiai augančia lietuvių kolonija čia kartu didėja ir lietuvių gydytojų skaičius. Štai neseniai iš Oregono valstijos į Long Beach Veteranų ligoninę persikėlė Dr. J. Mikelionis. Be to, paskutiniu laiku vis daugiau tik ką mediciną baigusių lietuvių gydytojų atvažiuoja į Kaliforniją atlikti internšipą; Dr. A. Balčiūnas į Los Angeles, Dr. J. Taraškevičiūtė ir Dr. A. Alekna į San Francisco. Draugijos sekretoriui, bendradarbiaujant su Lietuvos Konsulu Los Angeles Dr. J. Bielskiu, šiuo metu yra pavykę užregistruoti Kalifornijoje jau 37 lietuvius arba lietuvių kilmės gydytojus. Deja, dar tik maža jų dalis yra įsijungusi į Draugiją.

Susirinkimą pravedė pirmininkas Dr. M. Devenis. Jis pasidalino įspūdžiais iš Lietuvių Kongreso Vašingtone, Sandaros suvažiavimo, Tėvynės Mylėtojų Draugijos suvažiavimo ir Lietuvių Susivienijimo Amerikoje seimo. Iždininkas Dr. J. Kregždė pranešė apie kasos stovį. Buvo pasiūsta kukli auka lietuvių krepšinio rinktinės išvykai į Australiją paremti. Sekretori

Kalifornijos Liet. Gyd. D-jos susirinkimas įvyko 1964. VIII.12 d. Dalis dalyvių: iš k. į d. J. Jurgilas, M. Devenis, J. Kregždė, J. Jusionis, S. Jurgilienė, A. Devenienė ir p. Luomons.

rius Dr. Z. Brinkis painformavo apie naujų lietuvių gydytojų registraciją. Susirinkime nauju nariu į Draugiją buvo priimtas senosios kartos Amerikos lietuvis dantų gydytojas Dr. P. Luomons.

Toliau buvo perskaitytas Dr. V. Tauro, Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos Pirmininko laiškas, gautas Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimo proga. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti ponios Stasės Jurgilienės.

NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko gegužės mėn. 23 dieną Dr. A. Narvydo rezidencijoje. Dalyvavo 19 narių ir 12 svečių.

Susirinkimo metu buvo svarstytas p. Kulber laiškas, kuriame ji prašė \$100.00 premijos stud. R. Kavaliauskaitei už Lietuvių Dienos Pasaulinės parodos ženklelio projektą. Šią sumą dalyvavusieji suaukojo ir pasiuntė R. Kavaliauskaitei, gyvenančiai Australijoje ir studijuojančiai mediciną.

Dr. V. Avizonis pranešė kalbėjęs su Dr. Charles Seymour iš Bostono apie galimybes įsteigti ten Draugijos skyrių.

Draugijos nariai prašyti aktyviai dalyvauti Amerikos Lietuvių Kongrese Vašingtone ir Lietuvių Dienoje New Yorke.

Ilgiau buvo sustota prie draugijos finansinės padėties ir galimybes paremti kurią nors organizaciją ar leidinį. Dr. V. Kanaukos siūlymu palikta valdybai surasti vertus paramos tikslus ir apie tai pranešti kitame susirinkime.

Dr. V. Paprockas pranešė apie "Fraternitas Lithuanica" suvažiavimą New Yorke ir kvietė visus dalyvauti.

Po susirinkimo sekė vakarienė ir nuomonių pasikeitimas prie turtingo stalo Dr. A. Narvydo vaišinguose namuose.

KORP! FRATERNITAS LITHUANICA" IR KORP! "PATRIA" nariai su šeimomis, š.m. rugsėjo mėn. 13 d., padarė iškylą į d-rų Algirdo ir Genovaitės Maciūnų vasaros rezidenciją, esančią Mishiana Shores, Mich.

Korporacijų bendrą susirinkimą pravedė Korp! pirmininkas dr. A. Maciūnas. Susirinkime buvo pagerbtą susikaupimo minute miręs dr. V. Tercijonas ir lygiai prieš 10 metų miręs V. Nagius - Nagevičius, Korp! "Fraternitas Lithuanica" įkūrėjas. Susirinkime buvo svars-

tyta abiejų korporacijų einamieji reikalai, višutinis Korp! "Fraternitas Lithuanica" suvažiavimas New Yorke ir kita.

Po susirinkimo visi iškylos dalyviai dr. Maciūnų buvo puikiai pavaišinti skaniais pietumis. Gi vaišėms užsibaigus, esant gražiam orui, visiems buvo malonu pasivaikštinėti po Mishianos rudenėjančius krantus. Norintiems pasportuoti — buvo galimybė ir palošti lauko tenisą. Veikiai atslinko ir vakaras, kviesdamas išvykos dalyvius keliauti namų linkui.

Korporacijų nariai ir jų svečiai tikrai buvo dėkingi mieliems šeimininkams už taip malonų pakvietimą viešnagėn, už duotą progą susitikti, iki valios atsikalbėti, padiskutuoti profesiniais bei visuomeniniais reikalais. O kas svarbiausia — atitrūkti nuo gyvenimo kasdienybės ir turėti retą progą pasigėrėti rudens gamta bei pravėdinti plaučius tyru oru. Tik labai gaila, kad kai kurie korporantai, nors ir buvo pažadėję atvykti, neatvyko.

Dalis traterniečių bei patriečių iškyloje dr. Maciūnų vasaros rezidencijoje 1964.IX.13.

Ukrainiečių gydytojų suvažiavimas

DR. V. KANAUKA

Man, kaip Amer. Liet. Gyd. Sąjungos atstovui, teko dalyvauti Amerikos ir Kanados ukrainiečių gydytojų moksliniame suvažiavime, kuris įvyko š.m. birželio mėn. 21-22 dienomis New Yorke. Šiuo kartu aš noriu patiekti savo įspūdžius.

Ukrainiečių gydytojų suvažiavimai būna dviejų rūšių: organizaciniai ir moksliniai. Organizaciniuose suvažiavimuose yra renkama valdyba dviem metams, aptariami organizaciniai bei profesiniai reikalai. Sekantį metą yra šaukiamas mokslinis suvažiavimas. Tuo būdu, suvažiavimai esti kasmet.

Šiais metais jų mokslinis suvažiavimas jau buvo penktas iš eilės. Tenka konstatuoti, kad tie moksliniai suvažiavimai pas ukrainiečius tobulėja, darosi platesni ir įdomesni.

Pasak jų Vyriausios Valdybos pirmininko dr. M. L. Zarycky žodžius, jie turi ambicijos "zademonstrovoti pered vilnim svitom živučist i povagu ukrainskoj medicnoj nauki ta dobre imja ukrainskogo likaria u vilnomu sviti".

Suvažiavimo dienotvarkėj nebuvo sveikinimų punkto. Sveikinimai pas juos nukeliami į

banketą. Tačiau man ir dr. V. Tercijonui buvo leista sveikinti tuojaus po atidarymo kalbos.

Aš sveikinau anglų kalba, Amerikos Liet. Gyd. Sąjungos vardu, reikšdamas lietuvių gydytojų gilius simpatijos jausmus ukrainiečių kolegoms ir svečiams, primindamas abiejų tautų tradicinį draugiškumą. Baigdamas pabrėžiau, kad man teko studijuoti ukrainiečių Kievo Universitete, kuris paliko neužmirštamus atsiminimus apie ukrainiečius ir jų žavingą kraštą.

Dr. V. Tercijonas sveikino New Yorke Liet. Gyd. Draugijos vardu. Abu sveikinimai buvo labai šiltai sutikti.

Suvažiavimas prasidėjo birželio 19 d. Ukrainiečių Liaudies namuose ir čia jis buvo skirtas platesnei visuomenei. Buvo 3 populiarius pranešimai: 1. Pasnikavimo vaidmuo nutukimo gadynėje; 2. Psichoanalitinė sapnų interpretacija ir 3. Dantų gedimas, jų gydymas ir profilaktika.

Birželio 20 dieną buvo pašvesta moksliniams pranešimams. Tik 2 pranešimai buvo kiek ilgesni ir vyko bendrame posėdy. Toliau buvo

pasidalinta į 2 sekcijas: vidaus ligų srities ir antroji — pataloginio bei chirurginio tipo specialybių. Tik šiuo būdu jiems buvo įmanoma atlikti vienoj dienoj taip plačią programą. Trečioji diena buvo skirta Pasaulinės Parodos lankymui.

Dr. Tercijonas lankė pirmosios sekcijos pranešimus, o aš — antrosios. Antrojoj sekcijoj buvo 6 paskaitos, gi septintoji atkrito, nes neatvyko prelegentas. Paskaitoms buvo skirta tik 15 min. laiko. Diskusijos buvo trumpos ir suglaustos. Reikia pažymėti, kad jų prelegentai moka trumpai, suglaustai, kartu išsamiai pasakyti ir jie ateina gerai pasiruošę.

Atrodo, kad per penkerius mokslinius suvažiavimus pas juos susiformavo pranešimų stilius ir savos tradicijos. Temos buvo parinktos daugiausiai siaurais praktiškais klausimais. Jie nepretenduoja atidengti ką nors naujo, bet stengiasi pasireikšti pagal paskutinį mokslo žodį

Daugelis buvusių pranešėjų ir diskutantų yra assoc. profesoriai kurių nors universitų ar medicinos mokyklų Amerikoje ar Kanadoje (patologai, oftalmologai, chirurgai ortopedai ir kiti).

Pasikalbėjimuos teko išgirsti, kad ukrainiečiai turi gana daug savų žmonių universitetų profesūroj arba vadovaujančiuose specialistų postuose net didelėse ligoninėse. Ryškiai matosi pas juos veržlumas, entuziazmas, organizuotumas ir pažanga.

Bet kartu jie irgi skundžiasi, kad daugelis kolegų nerodo veiklumo, yra abejingi gydytojų draugijoms ir net prie jų visai neprisideda. Jie yra įsitikinę, kad tie abejingieji su laiku atkris, tačiau pionieriai Ukrainiečių Gydytojų Sąjungą atlaikys ir ji gyvuos ir darys pažangą.

Pas ukrainiečius gydytojus jaučiama tradicinė gili simpatija lietuviams, todėl ir mums reiktų turėti pareigą palaikyti su jais kuo geriausius santykius.

KROKUVOS UNIVERSITETUI 600 METŲ

Pašto ženklas Krokuvos Universiteto 600 metų įkurimui paminėti su Jogailos ir Jadvygos atvaizdais.

1400 m. Karalius Vladislovas II Jogaila ir karalienė Jadvyga atgaivino ir praplėtė universitetą; nuo to laiko universitetas žinomas kaip Jogailos (žiūr. iliustraciją). Vienas iš garsių to universiteto studentų buvo gydytojas humanistas ir astronomas Nikolas Kopernikas (1473 - 1543).

Netekus nepriklausomybės, universitetas pergyveno sunkius laikus austrų valdžioje (1796 - 1809). 1815 m. buvo įsteigta Krokuvos Mokslo

1364 m. gegužės 12 d. lenkų karalius Kazimieras Didysis įsteigė Krokuvos universitetą su trimis fakultetais: teisės, medicinos ir humanitarinių mokslų. Bet po Kazimiero mirties 1370 m., universitetas merdėjo.

draugija; metais vėliau buvo išleistas pirmas lenkų chirurgijos vadovėlis ir toliau sekė kiti vadovėliai bei mokslo darbai. Medicinos fakultetas buvo nepaprastai iškilus 19-to amžiaus antroje pusėje.

1939 m. lapkričio mėn. beveik visi medicinos fakulteto profesoriai buvo nacių areštuoti ir nemaža jų žuvo "koncentracijos" stovyklose, — jų tarpe mokslininkas Marian Gieszczykiewicz.

1945 m. universitetas vėl buvo atidarytas, nors visko trūko — dažnai tik tuščios sienos buvo palikę. Medicinos fakultetas buvo praplėstas, nes reikėjo paruošti daugiau gydytojų. Iš 13,000 gydytojų 1938 metais, tik apie 7,000 gydytojų buvo palikę 1945 m. Kiti buvo mirę, išžudyti ar apleidę kraštą. 1937-38 m. med. fakultete buvo 820 studentai medikai ir 70 stud. farmaceutai; 1946 m. — 1408, 1949 m. — 3150 studentai. 1950 m. buvo įsteigta atskira medicinos akademija šalia universiteto, kaip 600 m. Krokuvos universiteto tęsa.

Santrauka iš L. Tochowicz ir S. J. G. Novak "History of Cracow School of Medicine", J.A.-M.A. 188: 662, 1964 m. gegužės 18 d.

Dantų Gydytojų Skyrius

VEDA — DR. R. POVILAITIS

PROFESIJOS EVOLIUCIJA — ODONTOLOGIJA LIGONINĖJE

Albert Petrulis, D.D.S.

(Vertimas iš anglų kalbos. Tęsinys iš pereinamojo numerio.)

Augant mechanizacijai neatsiliko ir kitos odontologijos sritys, kaip pav.: anatomija, patologija, sisteminės ligos ir jų rolė burnos sveikatoje ir t.t. Pirmieji du metai odontologijos kurso šiandieną yra labai panašūs į medicinos. Šių dienų dantistas gali geriau suprasti paciento chroniškas bei akūtines ligas ir žino kaip pakeisti gydymą jo ligos atsižvelgiant.

Autoriaus nuomone, kaip ir daugumo jo odontologijos kolegų galvojimui, sekantis svarbus profesijos evoliucijos žingsnis bus — gydymas ligoninėse.

Reikalas pacientą guldyti į ligoninę su dantų, žandikaulių, dantis laikančių audinių bei glandų sukrikimais ir jų operacijom jau seniai egzistuoja. Reikia pabrėžti, kad ypatingai ligoninės priežiūros ir mediciniškos pagalbos reikalaują yra šie žmonės: chroniškai sergą, negalintieji vaikščioti, labai maži vaikai, seneliai, protiniai ligoniai ir labai nervuoti, biją bet kurios taisymo ar operacijos procedūros. Galima būtų suminėti labai didelį skaičių. Jūs klausiate, kas su šiais pacientais buvo daroma ligi šiol? Statistika rodo, kad mažai. Šių pacientų dantys yra labai blogam stovy. Daugelyje atvejų žmogus nežino kokiam stovy yra jo dantys, o jeigu žino, tai negali rasti dantisto kuris taisymo darbą galėtų atlikti tinkamai. Šių žmonių dantų istorija baigiasi taip: dantys sugenda ligi to laipsnio, kada juos belieka tik išrauti. Ar tai yra pasididžiutinas dantistams reiškinys?

Dantistai ir kartu medicinos daktarai yra kalti bereikalingam dantų praradimui. Medicinos daktarai yra kalti tuo, kad labai mažai dėmesio kreipia į dantis ir retai kada pažiūri kokiam jie yra stovyje, o dantistai tuo, kad negali duoti reikiamos priežiūros ir gydymo, nes eili-

niame kabinete, tai nepatogu ir neįmanoma. Jeigu daugiau dantistų operuotų ligoninėse, tai minėtų reiškinų skaičius kristų žemyn.

Kodėl dantistų skaičius, žiūrinių į ligonines atlikimui darbų, reikalaujančių daugiau negu privataus kabineto, nedidėja proporcingai su pareikalavimu? Štai keli pasiteisinimai:

1. Dantistų ir medicinos daktarų galvojimas, kad tai nereikalinga.

2. Mokyklos nesusapazindina studentus su pacientų rūšim, kuriuos reikėtų guldyti į ligoninę.

3. Prieštaravimas, tikras ir įsivaizduojamas, medicinos gydytojų dantistams norintiems priklaudyti ligoninių personale.

4. Bendras negatyvus atsinešimas dantistų pacientams turintiems didesnių sveikatos trūkumų.

5. Stoka dantims gydyti ir operuoti įrengimų, išlaikymo, bei administracijos ligoninėse.

Kas daugiausia nukenčia tokioje situacijoje? Pacientas. Ligoninė praranda tuo, kad neduoda publikai visuotiną gydymą, gydytojas tuo, kad neįvertina dantų sveikatą, o dantistas tuo, kad neišpildo savo paskirties kaip dantų sargas.

Kas galima daryti šitai situacijai pagerinti?

Pirmiausia, tai dantistai turi didžiausią atsakomybę šių netobulumų ir nesusipratimų pašalinime. Tai atlikti reikia:

1. Parodyti studentui universitete kokie pacientai reikia guldyti į ligoninę. 2. Pademonstruoti to ligonio gydymą ligoninėje. 3. Padaryti odontologijos studentų stažus ligoninėse priverstinus ir 4. Daugiau dantistų turėtų priklausyti ligoninės personalui.

Medicinos daktarai gali pagelbėti pripažindami dantų sveikatos svarbą ligonio visuotinam gerbūviui ir dantisto pajėgumą dantų ligas pašalinti, tuo prisidedant prie visuotinio sveikatos pagerinimo. Ligoninės gali prisidėti išvystydamos geresnius odontologijos skyrius,

kviesdamos į pagelbą daugiau vietinių dantistų ir juos paskatinius daugiau darbo atlikti ligoninės patalpose.

Taigi, pagrindinė tema tebūna — bendros jėgos. Medicina, odontologija ir ligoninės administracija turėtų dirbti bendrom jėgom, kad duotų pacientui kiek galima geresnį gydymą ir priežiūrą.

DANTŲ GYDYTOJŲ KRONIKA

Medžiagą siūsti — R. Povilaitis, D.D.S., 4410 West 82nd Street, Chicago, Illinois.

* *Dr. S. Pacevičienė*, atsiliepdama į kvietimą prisidėti prie Dantų Gydytojų Kronikos Biuletenyje, parašė laišką atsiųsdama žinių iš Australijos. Džiaugiamės girdėdami iš taip tolimo krašto ir tikimės, kad dr. Pacevičienė ir ateityje atsiųs žinių ir naujienų iš lietuvių gyvenimo Australijoje.

* 17-tasis Australijos Dantų Gydytojų suvažiavimas įvyko šią vasarą vakarų Australijos sostinėje Perthe. Šie suvažiavimai įvyksta kas trys metai. Suvažiavime dalyvavo apie 500 dantų gydytojų iš visos Australijos, Vokietijos, Anglijos, Amerikos ir kitų kraštų. Mokslinė programa buvo įvairiai ir puikiai sutvarkyta, pajvairinant filmais, klinikomis ir medžiagų parodomis.

* Adelaidėje šiuo laiku yra dvi lietuvių dantų gydytojos — dr. S. Pacevičienė ir dr. V. Alex. Šiuo laiku Adelaidės universiteto odontologijos fakultetą lanko keturi lietuvių studentai-es: A. R. Morkūnas, Rūta Pimpytė, A. Vaškas ir A. Petrėnas.

* *Juozas Paukštys*, D.D.S., jau ilgoką eilę metų praktikuoja odontologiją, tačiau paskutiniu laiku skyrė daug laiko studijuodamas kreivai augančių dantų išlyginimą. Savo gabumais kvalifikavosi kaip specialistas ir šią vasarą priimtas į "International Academy of Orthodontics".

* *Paulius Zallys*, D.D.S., taip pat buvo priimtas į "International Academy of Orthodontics" kaip pilnai kvalifikuotas šioje specialybėje. Dr. Zallys, kartu su Dr. Paukščiu, studijoms ir praktiškoms žinioms pagilinti vyko į New Yorką.

Sveikiname abudu ir linkime geriausios sėkmės naujoje specialybėje.

Evoliucijos teorija yra pagrįsta pripratimu prie kintančios aplinkos ir pasikeitimu su ja, taip kad tie, kurie prisitaiko — išlieka, o kurie ne — žūna.

Ilgesnis žmogaus amžius ir didesni skaičiai žmonių reikalaujančių ligoninės dantų gydymo ir yra ta kintanti aplinka, prie kurios odontologija turi priprasti ir prisitaikyti.

Dr. P. Totoraitienė prie savo kabineto durų Kolumbijoje.

* *Dr. P. Totoraitienė*, dantų gydytoja, 15 metų dirba savo profesijoje Medeline, Kolumbijoje. Jai sėkmingai padeda jos vyras, dantų protezų technikas. Daktarė talkininkauja ir Medellino Universiteto Odontologijos fakultetui, dirbdama Miesto Ligoninėje, bei mokydama studentus.

Šiuo tarpu praneša, kad Medeline gyvena ir dirba Vladas Gaurišas, D.D.S. ir Feliksas Prosevičius, M.D. Gi Bogotoj gyvena ir dirba dantų gydytoja dr. Kristina Šopkauskaitė.

Dr. P. Totoraitienė su studentais Miesto Ligoninėje, Medelline, Kolumbijoje.

ATŽALYNAS

Dr. J. Vilinskaitė.

Dr. J. Vilinskaitė

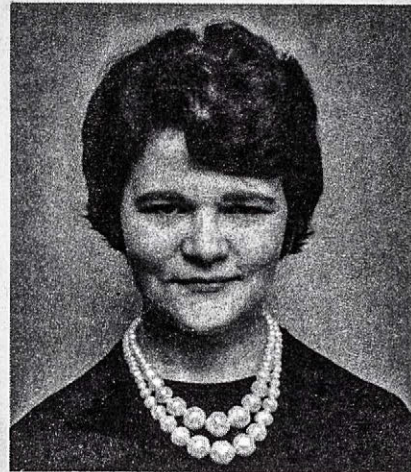
Julė Vilinskaitė, baigusi aukštesniąją mokyklą 1956 metais, įstojo į Connecticut valstybinį universitetą, kurį baigė 1960 metais, bakalaurės laipsniu chemijos ir zoologijos srityje. Tų pačių metų rudenį įstojo į The Women's Medical College of Pennsylvania, kurį baigė šiemet, gaudama medicinos daktarės laipsnį. Savo studijų metu pradėjo domėtis patologiniais tyrimais ir 1963 m. laimėjo, per Alpha Omega Alpha surengtą Research Day, pirmą premiją. Šiais metais laimėjo iš American Society of Clinical Pathologists net dvi premijas: The Sheard-Sandford ir The Bausch & Lomb medalį.

Dr. Julė Vilinskaitė vyksta į Washington DC, kur atliks "internship".

Jos brolis Petras šiais metais taip pat įsigijo daktaro laipsnį iš chemijos.

Dr. Jolanta Drąsutytė - Peckienė

Dr. J. Peckienė sėkmingai baigė medicinos studijas ir gavo medicinos daktarės laipsnį šių metų vasario mėn. Heidelbergo Universitete, Vokietijoje. Ji apgynė disertaciją tema: "Der Gehalt Fetaler Gewebe an Histochemisch Differenzierbaren Substanzen". Mokslus baigė su pažymėjimu "magna cum laude". Nuo ba-

Dr. J. Peckus.

landžio mėn. atlieka interno stažą Euclid—Glenville ligoninėj, Cleveland'e.

Jolanta gimus Kaune, gimnaziją pradėjo lankyti Hanau tremtinių stovykloj. 1954 metais Cleveland'e pabaigė Notre Dame Akademiją antrąją mokine, gi 1957 metais, po trijų metų studijų, baigė Western Reserve Universitetą, gaudama Bachelor of Arts diplomą su "magna cum laude" pažymėjimu. Ji buvo išrinkta į "Phi Beta Kappa" garbės korporaciją.

Nuo pat mažens priklausė ir dirbo skautų organizacijoj, vėliau ir Akademikų Skautų vienetė. Taip pat priklausė Čiurlionio Ansambliui.

Jolantos vyras, Šarūnas Peckus, sekančiais metais taip pat baigia medicinos mokslus. Jolanta ir Šarūnas Peckai augina du sūnelius: Liną — 4 metų ir Darių — vienerių metų amž.

Dr. Sigitas Pranas Kazlauskas

Dr. S. P. Kazlauskas, šių metų pavasarį, baigė Toronto Universiteto odontologijos skyrių, įgydamas Doctor of Dental Surgery laipsnį.

Jaunasis daktaras gimė 1930 metais Biržuose, pradžios mokyklą baigė Vokietijoje, gi vidurinius mokslus ėjo Anglijoje ir Kanadoje. Stu-

Dr. S. Kazlauskas

dijuodamas priklausė skautams akademikams ir vienu laiku jis buvo jų pirmininkas.

Dr. S. P. Kazlauskas dirba savo kabinete Oakvilleje.

Dr. Liuda R. Kuolaitė

Dr. Kuolaitė baigė Toronto Universiteto medicinos fakultetą, gaudama M. D. diplomą.

Jaunoji daktarė yra gimusi Lietuvoje, pradžios ir vidurinių mokslų baigė Toronte, Kanadoje, Charles G. Frazer Public School ir Parkdale Collegiate Institute. Dalyvavo skautų akademikų samburyje.

Šiuo metu atlieka interno stažą Šv. Mykolo ligoninėje, Toronte. Baigusi vienerių metų ligoninės praktiką, ji mano toliau specializuotis medicinoje.

- **Dr. Alfredas Budris**, baigęs medicinos mokslus, išvyko į Kalifornijos valstiją atlikti interno stažą. Jaunasis daktaras mano ten pastoviai apsigyventi.

- **Toronto Universiteto Odontologijos Fakultetą** šiais metais baigė: Silvija Janušonienė, Sigitas P. Kazlauskas ir Aldona Šapokaitė.

- **Dr. A. Šapokaitė** išlaikė Harvardo Universitete JAV konkursinius egzaminus ir gavo stipendiją tęsti odontologijos studijas. Jos pasirinktas kursas yra ruošti specialistus mokomajam personalui.

- **Milda Visčiūtė** studijuoja mediciną Mineapolyje, Minnesotoje.

- **Bernadeta Atkočiūnaitė**, dr. Petro ir Onos Atkočiūnų duktė, studijuoja mediciną Loyolos Universitete, Chicagoyje.

Dr. L. Kuolaitė.

- **Dr. Vincas Šmulskštys** studijuoja mediciną Vokietijoje. Vasaros atostogoms atvyko į Chicago, kur gyvena jo žmona ir sūnus, Spalio mėn. pradžioje jis išvyko atgal į Vokietiją baigti studijų.

- **Nijolė Šernaitė** baigė Tillsgurg'o (Ont.) gimnaziją pirmąja mokykla. Ji gavo Ontario Stipendiją 400 dol. ir tapo priimta į Toronto Odontologijos mokyklą. Universiteto kolegija jai paskyrė dar papildomą stipendiją 500 dol. sumoje.

- **Dr. Nijolė V. Brazauskaitė** atlieka interno stažą Baltimorėje, US Public Service Hospital. Iš tos ligoninės internų ji yra tik viena moteris. "The New Physician" žurnale apie jauną daktarę buvo talpintas straipsnis, iškeliantis jaunos daktarės gabumus bei kitus geruosius privalumus.

- **D. Britanijos ir Kanados gydytojų paruošimas** rodo, kad į Toronto Universiteto medicinos fakultetą nėra lengva pakliūti, vis trūksta vietų. Šis vietų trūkumas gal būt galima aiškinti tuo, kad vietos yra taupomos dėl metropolijos akademikų.

D. Britanijos kas ketvirtas jaunas gydytojas emigruoja į JAV, Kanadą ir kitas Britanijos kolonijas. Statistika rodo, kad kasmet išvyksta apie 400.

- **Kanados studentų beprocentinis paskolų planas.** Finansų ministeris W. Gordon'as paskelbė parlamente, kad yra įvedamas naujas studentų paskolos beprocentinis planas, pagal kurį, Kanadoje gyvenantys tikrieji studentai galės pasiskolinti iš savo pasirinktų bankų iki 1000 dolerių per metus. Kvebeko provincija tame plane nedalyvauja, nes ji turi atskirą fondą.

Ontario provincijos studentai, norintieji gauti paskolą, turi gauti iš savo universiteto atitinkamus pažymėjimus (certificate of eligibility). Prašymai kartu su minėtais pažymėjimais turi būti paduoti į Department of University Affairs suite 600, 344 Bloor St., West Toronto, Ontario.

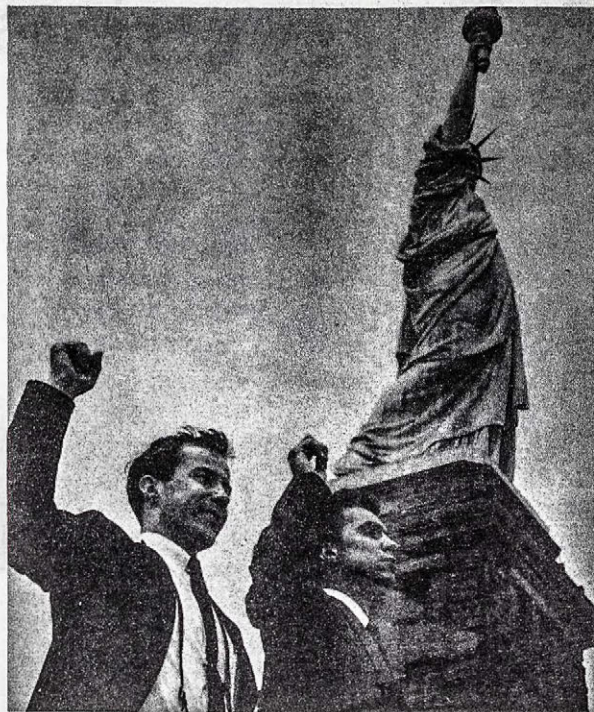
Kitose provincijose adresai yra gaunami bankuose ir universitetuose.

• **Medicinos studentų IQ yra augštas.** Dr. Paul J. Sanazaro, Čičagos Medicinos Mokyklos Fakultete savo paskaitoj apie gydytojų mokslinimą, pabrėžė, kad šių dienų medicinos studentų intelektualinis koeficientas vis dar tebėra augštas, net augštesnis negu pirmiau. Statistika rodo, kad laike 1952—1962 metų vidurkis IQ buvo apie 126. Laike pastarųjų dviejų metų naujųjų medicinos studentų IQ (intelektualinis koeficientas) pakilo net iki 130.

• **Sigitas Babušis**, medicinos studentas ir LSMO Draugijos narys, š.m. rugpiučio mėn. 29 d., Los Angeles mieste, vedė Danutę Griciūtę. Jaunavedžiai povestuvinei kelionei išvyko į Europą.

Med. stud. Sigitas Babušis ir Danutė Griciūtė.

Arvydas ir Šarūnas Taurai prie Laisvės statulos.

• **Sąlygos mediciną studijuoti užsieny.** Vakarų Vokietijoje Miuncheno Universitete mėnesiui pragyvenimas ir visos kitos išlaidos nesiekia 150 dol.

Mokestis už mokslą Hong Konge tik 130 dol. metams.

Buenos Aires už 100 dol. galima puikiai pragyventi visą mėnesį.

Tarp kitko tenka pabrėžti, kad Hong Konge ir Indijoje paskaitos yra skaitomos anglų kalboje. Kituose universitetuose reikalaujama vietinė kalba.

Smulkesnių informacijų galima gauti iš Institute of International Education, 800 Second Avenue, New York, N. Y.

Arba galima gauti daug informacijų perskaičius leidinį "New Horizons in Education", išleisto Pan American Airways, Long Island City, N. Y. (526 pusl., kaina 2 dol.). Ten randamos visos informacijos apie 175 užsienio universitetus.

* *Med. Stud. A. Koncė*, Neuro-patologijos Prof. Bailey proteguojant, šias vasaros atostogas teko praleisti Danijoje, Kopenhagoje. Be to, jam susidarė galimybė aplankyti ir švediją bei Stockholme esančias medicinos mokslų įstaigas bei Karolinska Institutą.

Kolega Koncė savo išpūdžius žadėjo parašyti vėliau.

Moterų Kampelis

REDAKTORĖ — I. MAKŠTUTIENĖ

AR NE MES PATYS KALTI?

Atviros mokyklos durys laukia grįžtančių per vasaros atsostogas sustiprėjusių mokinių. Tėvai rūpestingai parenka geresnes mokyklas ir, praėjus mokinių registracijos procedūrai, atrodo, atsidadu. Štai, savo pareigą atlikau ir dabar mokytojai tesižino!

Tėvai, tačiau, labai suklystę ir net nusikaltę, manydami, kad, išsiuntę vaiką mokyklon, nebeturi atsakomybės už jo auklėjimą. Auklėjimo atžvilgiu mokykla tėvų nepakeis. Ir pati geriausia mokykla yra tik tėvų padėjėja, palikdama jiems daug darbo ir didžiulę atsakomybę.

Visiems tėvams teko susidurti su šio krašto mokyklų vad. P.T.A. — tėvų ir mokytojų draugija. Labai liūdna, kai nuėjęs randi apytuštę salę, o mokyklą lanko gal tūkstantis mokinių, randi apytuštę salę liuanistinės mokyklos mokinių parengimų bei minėjimų metu. Tėvai nesidomi, kas vyksta mokykloje, nepalaiko jokio ryšio su mokykla. Tėvų pirmoji pareiga turėtų būti glaudus bendradarbiavimas su mokykla, — nors vaikuose palaikyti mokyklinę drausmę, pareigingumą, darbštumą.

Lietuviai tėvai vaikų auklėjime, turi dvigubą pareigą: vaikus išauklėti gerais žmonėmis, pa-

vyzdingais šio krašto piliečiais ir susipratusiai lietuviais. Kur veikia liuanistinės mokyklos, ten šioje tėvų pareiga palengvėja, kur jų nėra — visa tautinio auklėjimo atsakomybė visu savo svoriu užgula ant tėvų pečių.

Darosi liūdna ir graudu, kai spaudoje skaitai jaunimo pasisakymą, kad mūsų gimnazistų ir studentų tarpe daug yra ne tik prastų liuvuvių, bet ir menkų amerikiečių. Jaunime jaučiamas pasyvumas, stoka noro siekti gilesnio išsilavinimo, stoka idealizmo. Kodėl? — Žmogus be idealų, savimi pilnai patenkintas yra miręs. Gal šis dėsnis šiuo atveju čia ir tiktų. Mūsų jaunimas yra viskuo aprūpintas ir neturi progos nei reikalo pats stengtis dėl ko nors kovoti. Tiesą pasakius, ši problema nėra nauja. Jei būsime patys sau atviri, prisiminsime tuos laikus, kai mes patys augome ir lankėme mokyklas. Didelis procentas vad. ponų vaikų buvo prasti mokiniai, o mokiniai ir studentai, kilę iš nepasiturinčių šeimų, neturėdami atliekamo skatiko, dažnai net centų pietums pavalgyti, — geri mokiniai. Perteklius netinkamai auklėjama jaunuolių gadina. Taigi, ir Lietuvoje buvo inteligentų šeimų, kurios nesiorientavo jaunimo auklėjimo srityje, yra jų ir dabar.

Detroitiškių daktarų "bosai" posėdžiauja. Iš k. į d. ponios: Žemaitienė, Majauskienė, Šepetienė, Milerienė, Petersonienė ir Vaitienė.

Šiame krašte tai dar labiau išryškėja. Jaunuoliui neužtenka dviračio, motociklo — reikia automobiliaus. Reikia pinigų saviems reikalams. Kokiems? Stovyklų ir bendrabučių vadovai skundžiasi, kad mokiniai nesuvaldomi, nedrausmingi, per daug išlaidūs, neklusnūs. Tėvai kaltės ieško ne savo vaikuose, bet stovyklų ir bendrabučių vadovybių, mokytojų eilėse.

Vaikas jau nuo kūdikystės turi būti pratinamas susivaldyti, prisiversti prie sunkokų pareigų ėjimo, atsisakyti nuo smaguriavimo — turi būti ugdoma valia, klusnumas tėvams bei mokytojams. Jaunuolis yra reikalingas tėvų dvasinės globos, nes jis dar per jaunas, kad pramatytų savo elgsenos pasėkas. Auklėjimo dės-

niai reikalauja, kad vaikai būtų pratinami daryti gera ir vengti blogio. Tėvai budėdami turi užbėgti už akių blogiems įpročiams. Geri pavyzdžiai yra geriausia auklėjimo priemonė. Ar tėvai rodo deramą meilę lietuviškai spaudai, organizaciniam darbui, šalpai, ar nekritikuoja jaunimo akyse mokytojų, veikėjų, organizacijų?

Mokslo metams prasidėjus, šios mintys sukaliojasi galvoje. Norisi ieškoti konkrečių kelių ir priemonių išugdyti jaunimą sveiką, nesužalotą ir lietuvišką. Klausimas opus ir degančiai svarbus. Spręskime jį dabar, nes medis lenktinas, kol jaunas.

I. MAKŠTUTIENĖ

PAS MUS IR SVETUR

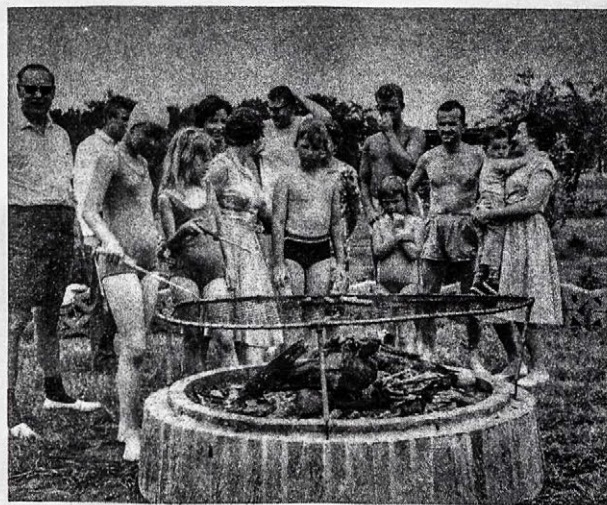
* Užgęsus vasarviečių žiburiams, gyvenimas užvirė miestuose. Spaudos skiltyse margoja įvairių organizacijų, susirinkimų ir parengimų datos. Pag. moterų vienetas savo darbo metus pradėjo rugsėjo mėn. 24 d. Susirinkimas įvyko p. Reklinės namuose. Vienetui vadovauja dr. V. Tumasonienė.

* *Dail. p. M. Ambrozaitienė* išdekoravo sceną Putnamo seserų rėmėjų ruošiamai madų parodai. S. Kisielienė įėjo Cicero skyriaus valdybon.

* *Sol. S. Pautienienė*, neseniai grįžusi iš Italijos, savo įspūdžius pasidalino su vieneto narėmis. Susirinkimas įvyko gražioje dr. ir S. Pautienų rezidencijoje Chicagoje.

* *Benigna Marčiukaičytė*, dr. ir p. Marčiukaičių dukra, praėjusių vasaros atostogų metu dirbusi senate, Washington, aktyviai dalyvavusi Atlantic City, suvažiavime, išvyko studijų Bostonan.

* *Muz. Giedrės Gudauskienės* vadovaujamas jaunų instrumentalistų kvartetas (jū tarpe S. ir G. Gudauskai) atliko meninę programą Los Angeles lietuvių technologų klubo iškylos metu.

III. Liet. Gyd. iškyla į Jonyno vasarvietę 1964. VI. 21
Kepamos dešrėles. Čia matosi dr. J. Starkaus, dr. B. Valatkos ir dr. F. Kauno šeimynos.

Dr. A. Kyras š. m. rugp. 9 d.
atšventė savo gimimo dieną.

Iš k. į d. dr. A. Kyras su poniu,
dr. D. Giedraitis,
p. V. Mažeikiene ir p. Lipskienė.

KRONIKA

ILLINOIS

* *Dr. Rūta Butnienė* birželio 27 d. pagimdė dukrele, kuriai duotas Danos-Rūtos vardas.

* *Dr. Algirdas Kavaliūnas* yra klinikinis asistentas Loyolos universitete šalia privačios praktikos. Jis yra hematologas.

* *Dr. F. V. Kaunas* mums rašo kad jis nukentėjo eismo nelaimėje rugpiūčio 25 d. grįždamas iš Dainavos stovyklos "Mašinos gydymas kainavo virš 1000 dolerių, o sprandai, guzai ir mėlynės susitvarkė patys..." Rugsėjo 12 d. Dr. Kaunas jau žaidė tenisą lietuvių sporto žaidynėse. Jis ragina kolegas vykti į Amerikos ir Kanados gydytojų ir dantistų slidinėtųjų suvažiavimą, kuris įvyks 1965 m. vasario mėn. 22-26 d. Boyne Highland, Harbor Spring, Mich.

* *Dr. F. Kaunas* š. m. liepos m. 29 d. lankėsi Kanados skautų "Romuvos" stovykloje, kur dr. A. Pacevičius ir dr. J. Yčas rūpinosi stovyklautojų sveikata. Dr. Kaunas su šeima atostogaudamas aplankė ir kitas Kanados vietas, mėgindamas ir žuautojo laimę.

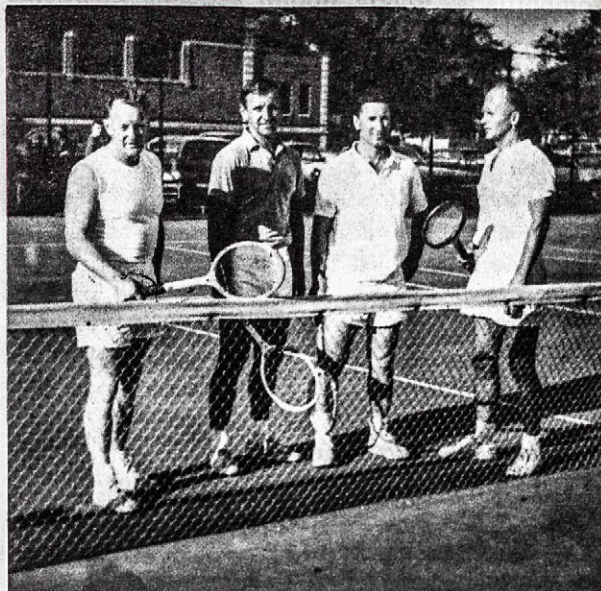
Vėliau dr. F. Kaunas dalyvavo lietuvių teniso turnyre Chicagoje. Jis yra didelis jaunimo rėmėjas. Neseniai paaukojo 100 dolerių "Skautybė mergaitėms" išleisti.

* *Dr. Algimantas Lesniauskas* rugpiūčio 23 d. vedė Teresę Matusėvičiūtę. Jis yra baigęs Buenos Aires universitetą ir šiuo metu baigia vidaus ligų rezidenciją Evanstono ligoninėje.

* *Dr. Juozas Manelis* manevravo kaip kapitonas su Illinois National Guard Minnesotoje. Jis vadovavo medikų batalijonui. Nuo liepos 1 d. Dr. Manelis yra vyriausias rezidentas Illinois Central ligoninėje. 1964 m. kovo mėn. International College of Surgeons žurnale tilpo jo straipsnis apie naują širdies - plaučių mašiną.

Dr. F. Kaunas su savo jauniausiais džiaugiasi sugauta žuvimi.

Dr. F. Kaunas su E. Bačinsku Liet. Lauko Teniso Turnyre dvejeto rungtynėse nugalėjo Armoną ir Urbutį, bet pralaimėjo Vyt. Grybauskui ir jo partneriui.

* *Dr. Algirdas Pautienis* išlaikė egzaminus versiti gydytojo praktika Kalifornijoje.

* *Dr. J. Šalnys* kieme prie Grace ežero rugpiūčio 2 d. buvo suvažiavę vilniečiai.

* *D-rai Aldona ir Vytautas Taurai* š. m. spalio m. 9-12 dienomis buvo išvykę į New Yorką. Aplankė Pasaulinę Parodą, nuvyko pas dr. L. ir S. Plechavičius, gyvenančius Yonkers mieste.

Iš ten vyko į Bay Shore aplankyti N. Y. Liet. Gyd. D-jos pirmininką, dr. V. Avižonį, kuris savaitgaliais dirba šioj vietovėj. Daktaro pagrindinis kabinetas ir rezidencija randasi apie 250 mylių atstu, Milforde, Delaware.

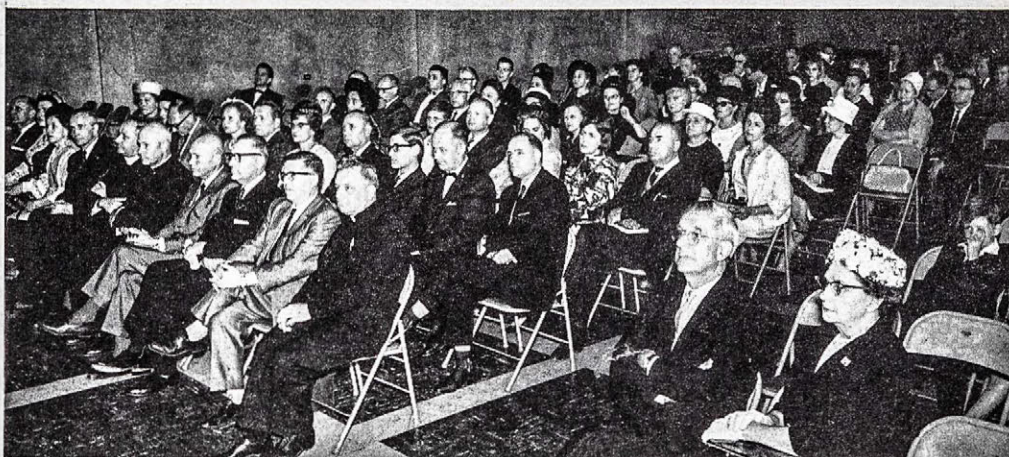
Užbaigimui viešnagės pas naujorkiškius kolegas, buvo aplankytas dr. V. Slavinskas, gyvenantis ir dirbantis Monticello mieste, kuriame jis su keliais gydytojais įrengė ligoninę.

Džiugu buvo konstatuoti, kad dauguma lietuvių gydytojų New Yorko valstijoje yra puikiai įsikūrę ir sėkmingai dirba savo profesijoj.

* *Dr. Jonas Valaitis* Santaros—šviesos federacijos suvažiavime rugsėjo 8-13 d. skaitė paskaitą: "Liberalų politinė akcija lietuvių visuomenėje". Klausytojų tarpe buvo kolegos: P. Dargis, V. Kaupas, E. Ringus ir Tunkūnas.

* *Keliauja: Dr. Rimas* ir *dr. Giedrė Sidriai* su sūnumis Raimundu ir Linu keliavo Europoje. Dr. Sidrys birželio mėn. pradžioje dalyvavo akių ligų gydytojų suvažiavime Prancūzijoje.

Dr. V. Tumasonis su *ponia* maudėsi Hot Springs National Park, Arkansas.

*Korp! "Gajos" nariai su svečiais iškilmingo posėdžio metu, 1964.V.31 d., Jaunimo Centre.
Nuotrauka A. Gulbinsko*

KORP! "GAJA" SUVAŽIAVIMAS

Korp! "Gaja" suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 30 ir 31 dienomis, Chicagoje, 35 metų gyvavimui paminėti. Sukakties minėjimas buvo padalintas į 4 pagrindines dalis: 1. Darbo posėdžiai, 2. Banketas, 3. Religinis susikaupimas ir 4. Iškilmingas posėdis bei vainiko uždėjimas prie žuvusiems Pagerbti Paminklo.

Darbo posėdžiai įvyko Pick Congress viešbuty. Korp! "Gajos" pirmininkas dr. K. Pempkus pasveikino suvažiavimą ir pakvietė į darbo prezidiumą dr. P. Kazlą, dr. J. Balčiūną ir dr. P. Starkienę.

Pranešimus skaitė: dr. V. Šaulys — *Mūsų ateitis*; dr. K. Ambrozaitis — *Organizuotas ir individualinis veikimas*.

Išrinkta nauja valdyba: Dr. K. Rimkus (pirm.), dr. J. Juozevičius (vicepirm.), dr. B. Kasakaitienė (sekr.), dr. J. Matulienė (ižd.) ir dr. J. Reinys (narys). Valdybos kandidatai — dr. B. Gaižiūnas ir dr. J. Kižys. Rev. komisija — dr. J. Danilevičienė, dr. V. Labokas ir dr. J. Starkus.

Banketui vadovavo dr. V. Majauskas. Banketo metu kalbėjo dr. A. Razma (L. Fondo reikalų), kun.

dr. Lubinas, dr. J. Meškauskas ir dr. F. Kaunas (XX laidos). Koncertinę dalį atliko sol. R. Mastienė.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje įvyko pamaldos, kuriose giedojo sol. R. Mastienė ir sol. dr. B. Valterienė. Po pamaldų buvo uždėtas vainikas prie žuvusiems pagerbti paminklo. Dr. Z. Danilevičius tarė atitinkamą žodį.

Iškilmingam posėdy į garbės prezidiumą pakviesta: J. E. vysk. V. Brizgys, dr. J. Girnius, dr. Damušis, dr. kun. S. Yla, dr. P. Kazlas, dr. J. Meškauskas, dr. V. Tauras (ALGS pirm.) ir dr. A. Maciūnas (Korp! Fr. Lith.)

J. E. vysk. V. Brizgys perskaitė invokaciją, sveikino dr. V. Tauras ir dr. A. Maciūnas. Paskaitas skaitė: dr. J. Meškauskas — *Gydytojas gyvenimo plotmėje* ir dr. J. Girnius — *Gydytojo pašaukimas*.

Koncertinę dalį puikiai atliko sol. dr. B. Valterienė. Iškilmingam posėdžiui vadovavo dr. K. Ambrozaitis.

Suvažiavimas įvyko pakilusioj nuotaikoj.

Korp! "Gaja" vainiką uždėdant prie už laisvę žuvusiems paminklo.

Nuotrauka A. Gulbinsko

* *Dr. Jonas Valaitis* buvo antrasis autorius su kitais trimis kolegomis mokslinio pranešimo 50-tame klinikiniame American College of Surgeons kongrese. Tema: Effect of Surgery on Hematoporetic Nucleated Cells in the Blood of Cancer Patients. Šis kongresas įvyko Chicagoje, spalio 5-9 dienomis.

Be mokslinio darbo J. Valaitis spalio 10 d. dalyvavo visuomeninėje veikloje. Jis buvo priimtas nariu į Amerikos Lietuvių Tarybą kaip Santaros — Šviesos federacijos atstovas.

NEW YORKAS

ATSISVEIKINANT SU DR. V. TERCIJONU

Š. m. rugsėjo mėn. 12 d. mirė žymus vaikų gydytojas ir nenuilstamas visuomenininkas dr. Vincas Tercijonas. Buvo pašarvotas Shalinsko koplyčioj, kur rugsėjo mėn. 15 d. įvyko pamaldos ir su velioniu pasuktinis atsisveikinimas. Atsisveikinimo kalbas pasakė: Lietuvos konsulas V. Stašinskas, dr. A. Starkus — Liet. Gyd. Sąjungos vardu; S. Dzikas — L.B. N.Y. apygardos vardu; dr. V. Ingelevičius — Gyd. Korp. "Fraternitas Lithuanica" vardu; A. Sodaitis, "Tėvynės" redaktorius — SLA 126 kuopos vardu ir A. Ošlapas — Taut. Sąjungos Sandaros ir Liet. Valst. Liaud. N. Y. I kuopos vardu. Pastarasis vadovavo laidotuvių iškilnėms.

Rugsėjo m. 16 d. velionis buvo išlydėtas į Apreiškimo parapijos bažnyčią Brooklyne, kur buvo atlaikytos gedulingos pamaldos.

Po to velionis buvo išvežtas į Stratford, Conn., ir palaidotas Šv. Mykolo kapinėse.

Velionies šeima laidotuvių dalyvius pakvietė pietums į Bridgeporto lietuvių jaunimo klubą, kur pasakė kalbas kun. Pranskus, J. Karys, J. Audėnas — VLIKO pirmin., ir prof. V. Mantautas.

Dr. V. Tercijonas apie 10 metų sąžiningai ir sumaniai dirbo New Yorko Valstybiniame Institute, Letchworth Village, kur buvo gydomi protiniai atsilikę vaikai.

Instituto vadovybė, vertindama daktaro nuopelnus, jam mirus, įsteigė Dr. V. TERCIJONO VARDO FONDA.

* *Dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė* dalyvavo International Congress of Physical Medicine, kuris įvyko spalio mėn. 6-11 d. Paryžiuje.

OHIO

* *Dr. Vl. Adams*, išbuvęs 5 savaites St. Thomas ligoninėje Akrone, sugrįžo į namus.

* *Dr. M. Eimontas* baigia hematologijos rezidencija Columbus.

* *Dr. D. Kesiūnaitė* mirė liepos 25 d. (žiūr. atskirų nekrologj. Red.)

* *Dr. A. Kisieliaus* ir p. Enos vyriausias sūnus Tomas Andrius buvo pirmasis mokinys pradžios mokykloje ir gimnazijoje. Atsisakęs jam pramatytos stipendijos, pasirinko Notre Dame universitetą, South Bend, Indiana. Tomas gerai skaito ir rašo lietuviškai.

* *Dr. V. Puškorių* su žmona jau penktą kartą aplankė "garnys", šį kartą atnešdamas dukrelę.

* *Dr. Vl. Ramanauskas* yra pirmininkas Ohio lietuvių komiteto Goldwaterio kandidatūrai į prezidentus paremti.

* *Atostogavo ir keliavo: Kolegos A. Azelis, D. Degesys ir E. Drukteinis* su šeimomis atostogavo Cape Code. Degesys ir Drukteinis yra studentavimo laikų draugai.

* *Dr. A. Baltrukėnas* su šeima lankėsi Lietuvių Dienoje, Pasaulinėje mugėje, New Yorke.

* *Dr. V. Gruzdy*s su šeima atostogavo šiaurėje prie Atlanto; vėliau keliavo Kanadoje.

* Kanadoje žuvavo *dr. E. Juodėnas*, o *dr. J. Maciulis* su ponia — New Yorko valstybėje; pastarieji vėliau aplankė Pasaulinę Mugę.

* *Dr. E. Lenkauskas* su ponia buvo Toronte pažiūrėti, kaip lietuviai krepšininkai supliekė Kanados olimpinę rinktinę.

N. Y. Liet. Gyd. Draugijos Valdyba 1964 m. iš k. į d.: dr. B. Jankauskas, — sekr., dr. L. Giedraitienė — išd., dr. V. Avišonis — pirm. ir dr. V. Tercijonas — vicepirm. (miręs). Trūksta dr. S. Petrausko — valdybos nario.

* *Dr. A. Martus* su ponia lydėjo dukrą Dalią į New Yorką, nes ji šoko Lietuvių Dienos programoje Pasaulinėje Mugėje.

* *Dr. A. Matulionis*, pramintas lietuviškuoju Viliumi Fogu, buvo Toronte, Montrealyje ir pavėlavęs atvykti į Lietuvių Dienos programą Pasaulinėje Mugėje, suspėjo į Santaros - Šviesos suvažiavimą Tabor Farm, Sodus, Mich.

* *Dr. Vl. Ramanauskas* su šeima aplankė kolegas Vl. Vaitkų, Worcester, Mass., B. Matulionį, Wallum Lake, R. I. ir dr. V. Tercijoną, Monroe, Conn. Pastarasis tuo metu jau sunkiai sirgo. (Mirė. žiūr. nekrologą. Red.) New Yorke dr. Ramanausko duktė Živilė dainavo su Čiurlionio ansambliu per Lietuvių Dienos programą Pasaulinėje Mugėje. Iš New Yorko kolegų dr. Ramanauskas aplankė dr. I. Skeivį, ir matėsi su dr. Čeku.

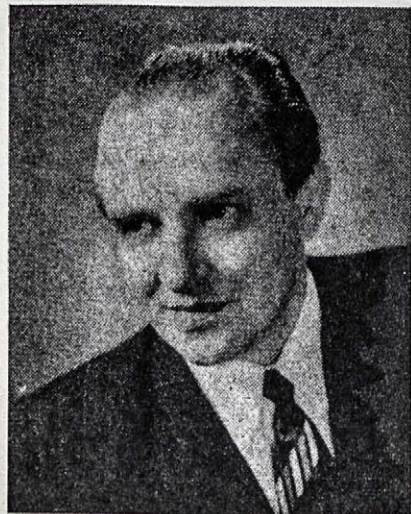
* *Dr. Alfonsas Martus* nesenai atšventė savo gyvenimo 50 metų sukaktį. Daug artimųjų bei draugų buvo susirinkę jo pasveikinti bei palinkėti ilgiausių metų.

Dr. Alfonsas, išlaikęs valstybinius egzaminus, atidarė savo privatų kabinetą lietuvių kolonijos centre. Jis yra Daktarų Ligoninės štabo narys. Dr. Martus, vykdydamas gydytojo pareigas, užsitarnavo gilią pagarbą ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

Daktaro rezidencija yra lietuviškų kolonijų centre, Bratenahė apylinkė, Clevelande. Jis yra vedęs dr. Konstanciją Čiurlionytę, buv. dantų gydytoją, kuri mėgsta muziką ir pati skambina pianinu ir groja akordeonu. Ju dukrelė Dalytė mokosi gimnazijoje ir taip pat mokosi muzikos.

Džiugu yra konstatuoti, kad ponai Martusai yra uolūs lietuviškų reikalų rėmėjai, gi dr. Alfonsas yra aktyvus Ohio Liet. Gyd. Draugijos ir Korp. "Fraternitas Lithuanica" narys.

Dr. A. Martus nesenai atšventęs 50 m. sukaktį.

Dr. A. Pacevičius "Romuvos" stovykloj rūpinosi skautų sveikata. Čia jis tikrina savo sūnaus skaudančią ausį.

KALIFORNIJA

* *Dr. M. Devenis* su ponia šią vasarą lankėsi Lietuvių Kongrese Washingtone, Tėvynės Mylėtojų Draugijos suvažiavime, Sandaros suvažiavime ir Lietuvių Susivienijimo Amerikoje seime.

* *Dr. J. Kaminskas* grįžo iš Europos į Los Angeles nuolatiniam apsigyvenimui. Gyvendamas Europoje, studijų reikalais lankėsi Italijoje, Prancūzijoje ir Ispanijoje. Dr. J. Kaminskas gimęs Lietuvoje, Šiauliuose. Pradžios mokyklą lankė Lietuvoje, Amerikoje baigė Pietų Californijos universitetą, 1959 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Specializuojasi psichiatrijoje.

* *Dr. J. Jurgilo* naujasis namas ir gydytojo kabinetas birželio 28 d. buvo pašventinti klebono J. A. Kučingio. Tą progą gausūs būrys jų draugų buvo gražiai pavaišinti.

* *Dr. J. Jusionis* šią vasarą lietuvių jūrų skautų stovykloje Catalina saloje skaitė stovyklautojams dvi paskaitas apie pirmąją pagalbą ir higieną.

* *Dr. Z. Brinkis* su ponia buvo išskridę dviem savaitėm atostogų į Meksiką. Aplankė Guadalajara, Mexico City, Acapulco ir kitas vietas.

KANADA

* *Ontario Liet. Draugija* savo metiniame susirinkime nutarė įkurti Kanados Liet. Gyd. Draugiją, apjungiant visus liet. gydytojus bei dantų gydytojus gyvenančius Kanadoje ir įstoti į Pasaulio Liet. Gyd. Sąjungą.

Naujon valdybon išrinkti: dr. St. Pacevičius, dr. J. Yčas, dr. E. Galiauskienė ir dr. J. Vingilis.

ARGENTINA

* *Dr. Antanas Saikauskas*, gimęs Argentinoje, baigė Buenos Aires Universitetą, įgydamas gydytojo diplomą. Jaunasis daktaras praktikavosi Buenos Aires modernioje universiteto klinikoje ir šiuo metu dirba jau kaip patyręs specialistas.

* *Dr. Aldona Jasutytė-Kavaliauskienė* iš Argentinos, Buenos Aires, atskrido atostogų pas savo seserį Bronę Saladžiuvienę, gyvenančią Rochesterį.

Daktarė gyvena Buenos Aires nuo 1948 metų. Ji pareiškė, kad gydytojams Argentinoje išikūrimo sąlygos nėra lengvos. Dėl dažnų revoliucijų pezos kūršas yra nukritęs. Kai 1948 metais už dolerį mokėjo 5 pezas, tai šiuo metu moka 140 pezų. Viešnia iš Argentinos Amerikos gyvenimą labai giria.

AUSTRALIJA

* *Victorijos Liet. Gydytojų Draugija* įsikūrė 1964 m. gegužės 31 d. Draugijai kol kas priklauso 7 lietuviai gydytojai gyvenantieji Melbourne: dr. W. Didžys, dr. K. Juozapavičius, dr. E. Petrikaitė-Šurnienė, dr. J. Mikalajūnas, dr. K. Brėdikytė-Whan, dr. S. Statkus ir dr. I. Kaunas. Valdybon išrinkti: dr. Izidorius Kaunas (pirm.), dr. Walteris Didžys ir Jurgis Mikalajūnas. Aukščiau minėti gydytojai nutarė įsteigti Victorijos Liet. Gyd. Draugiją ir įsijungti į Pasaulio Liet. Gydyt. Sąjungą, užsiprenumeruojant Liet. Gyd. Biuletinį.

Dr. W. Didžys ir dr. K. Juozapavičius verčiausi privačia praktika. Dr. E. Petrikaitė-Šurnienė dabar specializuojasi patologijoje, dirbdama Royal Melbourne Hospital. Dr. J. Mikalajūnas dirba St. Vincent's Hospital bendrosios chirurgijos skyriuj. Vėliau mano specializuotis urologijoje. Dr. K. Brėdikytė-Whan specializuojasi anestezijoje, dirbdama Royal Children Hospital. Dr. S. Statkus dirba kaip ordinatorius psichiatrinėje ligoninėje. Dr. I. Kaunas jau penkeri metai kaip dirba Sveikatos Departamente mokyklų gydytojo pareigose.

Tai jau antra Liet. Gyd. Draugija įsikurusi Australijoje. Laukiama įsikuriant trečiosios Adelaidėje.

Iš kairės į dešinę: dr. W. Didžys, dr. K. Juozapavičius, dr. E. Petrikaitė-Šurnienė, dr. J. Mikalajūnas, dr. K. Brėdikytė-Whan, dr. S. Statkus ir žemiau sėdi dr. I. Kaunas.

* *Dr. Barkienės šeimoj* Sydney mieste, buvo mielai priimtas Lietuvių Krepšinio Rinktinės dalyvis, klevelandietis Algis Motiejūnas.

Daktarės vyras yra agronomas. Ponai Barkai augina dvi dukreles: Laimą ir Ritą.

KOLUMBIJA

* *Dr. Vladas Gaurišas* atidarė Kolumbijos lietuvių suvažiavimo banketą, nušviesdamas savo kalboj lietuvių išėivijos pareigas ir tikslus. Banketo mėninę dalį atliko specialiai iš JAV į Kolumbijos Lietuvių Šventę atvykusi mūsų solistė Prudencija Bičkienė.

OKUPUOTA LIETUVA

* 1964 m. vasario m. Kaune įvyko *rentgenologų - chirurgų ir terapeutų pasitarimas*. Paskaitas skaitė D. Baliukevičiūtė, L. Gradauskas, S. Daukantas, V. Jucys. Suvažiavimą uždarė prof. J. Kupčinskas.

* Šiaulių rajono ligoninės medikai intensyvina ateistinę veiklą. Apie ateistų veiklą Šiaulių rajone rašo A. Martinionis. Vilkaviškio rajone ateistinį darbą varo ateistai V. Gurauskas, V. Matulevičius ir kiti. Jų darbą aprašo A. Petraitis (Sveikatos Apsauga Nr. 4, 1964).

* *Chirurgų, akušerių - ginekologų ir pediatrų* mokslinių draugijų posėdis įvyko Klaipėdoje kovo mėn. 1964 m. Pranešimus darė prof. A. Biežinis, L. Petuchova. Med. Kand. V. Kalnberzis, kuris dalyvavo III pasauliniame plastinės chirurgijos kongrese Washingtone.

* 1963 m. buvo paminėta *Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus organizacijos* 100 metų sukaktis. Buvo sušaukti TRSR Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio draugijų suvažiavimai. Lietuvos TRS Raudonojo Kryžiaus draugija Raudonąją Vėliavą paskyrė Šiaulių m. sveikatos apsaugos skyriui.

suvažiavimai - konvencijos

- PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS. Detroit, Mich. Darbo Dienos savaitgalis.
- AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KLINIKINIS SUVAŽIAVIMAS. San Juan, Puerto Rico. American Hotel. Kovo mėn. 11 - 21 d.d., 1965 m.

* GYD. KORP. "FRATERNITAS LITHUANICA" Chicagos skyrius, kartu su Gyd. ir Dantų Gyd. Korp. "PATRIA", š. m. lapkričio 29 d. minės savo 56 metų gyvavimo sukaktį.

11 val. Tevų Jezuitų koplyčioj, 5620 S. Claremont, įvyks pamaldos už mirusius fraternitiečius.

Po pamaldų — lankymas mirusių brolių kapų šv. Kazimiero kapinėse.

5 val. p. p. fraternitiečių susirinkimas MARGO'S COLONIAL INN, 6351 South Ashland Ave.

6 val. p. p. ten pat bendras abiejų korporacijų posėdis su svečiais.

Gen. gyd. V. NAGIAUS-NAGEVIČIAUS 10 metų mirties minėjimas ir vakarienė.

Korp! "Fraternitas Lituanica"
Chicagos Skyr. Valdība

AMERIKOS GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAI

- Illinois Academy of General Practice. Annual Meeting. Spalio mėn. 26 - 29 d. Sherman House, Chicago
- American Medical Association. (Clinical Meeting) Miami Beach, Florida. Lapkričio mėn. 29 d. — Gruodžio 2.
- *Mediclinics*. Las Vegas, Nevada. Sahara Hotel. Lapkričio mėn. 15 - 19 d. d.
- American College of Chest Physicians. Fontainebleau Hotel. Miami Beach, Florida. Lapkričio mėn. 28 - 29 d. d.
- Interstate Postgraduate Medical Association of North America. Pittsburgh, Hilton Hotel, Pittsburgh, Pa. Lapkričio mėn. 9 - 12 d. d.
- Medical Society of the United State and Mexico. Mountain Shadows. Phoenix, Ariz. Gruodžio mėn. 9 - 12 d. d.
- Medical Seminar-Cruise, sponsored by Duke University. Lapkričio mėn. 4 — iš New York'o 12 dienų per West Indies.
- Southern Surgical Association. Boca Raton Hotel. Boca Raton, Fla. Gruodžio mėn. 8 - 10 d. d.
- US Virgin Islands Medical Society. St. Thomas. Gruodžio mėn. 19 d.
- American Academy of Allergy. American Hotel. Bal Harbour, Fla. Vasario mėn. 13 - 17 d. d.
- Chicago Medical Society. Palmer House Hotel. Chicago, Ill. Kovo mėn. 1 - 4 d.d. 1965 m.
- American Academy of General Practice. San Francisco, Cal. Balandžio mėn. 9, 15 d. d. 1965 m.

- American College of Allergists. Las Vegas, Nev. Balandžio mėn. 7 - 9 d. d. 1965 m.
- Eleventh Annual General Practice Review. Denver, Colorado. Sausio mėn. 17 - 23 d. d. 1965 m.

TARPTAUTINIAI SUVAŽIAVIMAI

- International Congress of Physical Medicine. Paryžius. Spalio mėn. 6 - 11 d. d.
- American-Hungarian Medical Association. New York Academy of Medicine, New York, Lapkričio mėn. 20 d.
- Canadian-American Medical and Dental Ski Association. Boyne Highlands, Harbor Springs, Mich. Vasario mėn. 22 - 26 d. d. 1965 m.
- American Gastroenterological Association. Queen Elizabeth Hotel. Montreal. Balandžio mėn. 22 - 24 d. d. 1965 m.
- International College of Surgeons. (North American Federation). Las Vegas, Nev. Balandžio mėn. 25 - 29 d. d. 1965 m.
- International Academy of Proctology. New Orleans. Jung Hotel. Kovo mėn. 13 - 18 d. d. 1965 m.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS KLINIKINIS SUVAŽIAVIMAS

1965 metais kovo mėn. 11 - 21 dienomis San Juan, Puerto Rico, Americana Hotel įvyks Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos Klinikinis Suvažiavimas.

Programą paruoš visi dalyvaujantieji, padarydami pranešimus iš savo kasdieninės praktikos, eksperimentinių darbų, etc.

Per šį suvažiavimą norėtume pažinti vienas kitą arčiau, o tuo pačiu pasidalinti savo patyrimais. Tikimės, kad suvažiavime dalyvaus ir San Juan portorikiečiai gydytojai-svečiai, padarydami pranešimus apie tropines ligas ir medicinos praktiką Puerto Rico. Be paskaitų bus ekskursijos į Puerto Rico Universitetą "Rain Forest", El Morro tvirtovę, senąjį San Juan, etc.

Kelionė lėktuvu kainuos \$182,30. Išskrisime trečiadienio naktį iš O'Hara aerodromo, kad galėtume laimėti vieną dieną San Juan'e. Iš San Juan'o išvyksime šekmadienį.

Viešbutis kainuos \$20.00 vienam asmeniui su dviem valgiais dienai.

Norintieji dalyvauti prašomi pranešti ne vėliau gruodžio mėn. 1 d., įmokant \$50.00 užstato viešbučiui. Pinigus siųsti Dr. M. Budrys, 9236 So. Longwood Drive, Chicago, Illinois 60620. Čekį rašyti American Lithuanian Medical Association San Juan Convention.

Programos vedėjas Dr. A. Milius prašo pranešti kuria tema norite kalbėti. Pranešti kuo greičiausia. Dr. A. Milius, 15965 Ellis Ave. So. Holland, Illinois, tel. 312 331-4846.

Priedas. Provizorinė programa.

Pamfletas apie San Juan.

Suvažiavimo Organizatoriai

**AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS
KLINIKINIS SUVAŽIAVIMAS**

Americana Hotel, San Juan, Puerto Rico

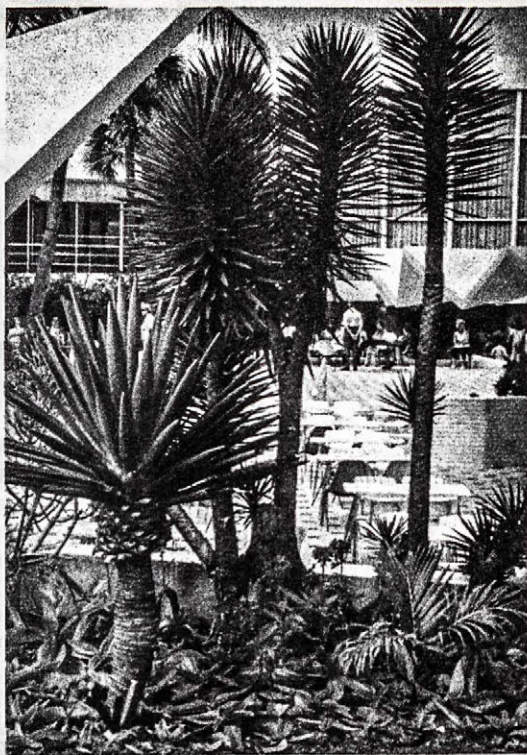
PROVISORINĖ PROGRAMA

1965 m. kovo mėn. 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18

TEMOS:

1. Bendrosios praktikos seminaras: kabinetinės procedūros, gydymas, ligonio sekimas, ligos istorijos ir t.t.
2. Elektrolitų patologija ir fiziologija.
3. Ginekologijos—akušerijos seminaras.
4. Naujieji vaistai, hormonai, antikoagulantai, anti-metabolitai ir t. t.
5. Ūminiai abdominaliniai susirgimai.
6. Cukrinė liga ir naujieji gydymo metodai.
7. Klinikinė neurologija.
9. Metinis sveikatos patikrinimas.
9. Krūties tumorai.
10. Akių—nosies—ausų ligų seminaras.
11. Alerginės ligos.
12. Staigus širdies sustojimas.
13. Naujos srovės psichologijoje.
14. Antroji medicinos praktikos dalis: darbo su-
lėtinimas ir kabineto uždarymas.
15. "Aukšnio amžiaus" ligos.

Programos Vedėjas

Puerto Rico augmenija.

DR. VINCUI TERCIJONUI mirus,
jo žmonai **ONAI**, sūnums, dukterims ir
giminėms reiškia giliausią užuojautą ir
kartu liūdi

**AMERIKOS LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SĄJUNGA**

DR. ELENA MEKIENE,
motinai **Emilijai KRIKŠČIUKAITIENEI**
mirus Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučia
**AMERIKOS LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SĄJUNGA**

DR. ANASTAZIJAI GOLDNERIENEI,
brangiam vyrui **ANTANUI** mirus, reiškia-
me giliausią užuojautą.

**AMERIKOS LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SĄJUNGA**

Daktarei **DOMINIKAI KESIUNAITEI**
mirus, jos giminėms reiškia giliausią
užuojautą

**AMERIKOS LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SĄJUNGA**

IN MEMORIAM

DR. DOMINIKOS KESIŪNAITĖS NETEKUS

Dr. D. Kesiūnaitė

Š. m. liepos mėn. 25 d. Clevelande mirė dr. Dominika Kesiūnaitė.

Prisimenu Domutę, kaip gydytoją ir skautę. Pirmą kartą sutikau ją Zarasuose, kur ji dirbo, kaip gydytoja. Tada aš dar buvau tik trečio kurso studentė. Doktorė Domutė nusivedė mane į ligoninę ir visiems pristatė, kaip „daktarę“. Jaučiausi nepaprastai išdidžiai ir bandžiau savo dar nedideles mediciniskas žinias pritaikinti praktikoje.

Vėliau doktorė Dominika išvažiavo į Vilnių. Mūsų keliai trumpam išsiskyrė. Pasimatėmė vėl Vokietijoje, Hanau stovykloje, o vėliau jau čia, Amerikoje.

Su Damute mane riša dar ir gražūs skautavimo prisiminimai. Ji buvo mūsų Studenčių Skaučių Draugovės įkūrėja Lietuvoje. Man įstojus į Universitetą, ji jau buvo filisterė, ir mes jaunesnės visuomet jautėme jos seserišką globą.

Doktorė Dominika Kesiūnaitė gimė 1903 m. rugpjūčio mėn. 17 d. Rusijoje. 1921 m. grįžusi į Lietuvą studijavo Lietuvos Universitete ir 1932 m. baigė medicinos fakultetą. Tais pačiais metais pradėjo dirbti moterų klinikoje, kur įsigijo moterų ligų specialybę. Vėliau dirbo

Babtuose, Vandžiogaloje, Zarasuose, ir nuo 1939 m. Vilniuje, kur buvo Vilniaus akušerijos mokyklos lektorė. Savo medicinos žinias gilino Berno, Berlyno, Budapešto ir Paryžiaus universitetuose bei ligoninėse. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos, gyveno Hanau stovykloje, ir 1949 m. emigravo į JAV, apsigyveno Clevelande, kur visą laiką gyveno ir mirė.

Doktorė Kesiūnaitė buvo aktyvi visuomeniniame gyvenime. Buvo Lietuvių Skautų Tarybos narė ir Vyriausia Skautininkė.

1957 m. kuriant Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungą ji dalyvavo, kaip Clevelando skyriaus atstovė. Ji taip pat buvo viena iš pirmųjų Clevelando Lietuvių Gydytojų Draugijos steigėja.

Netekus doktorės Kesiūnaitės Skaučių organizacija nustojo didžios vadovės, Gydytojų Sąjunga darbščios ir daug galinčios dirbti narės, o ligoniai — geros gydytojos.

Dr. Milda Budrienė

P. Jakimavičius-Jakmauh

Velionis, kilęs iš Lietuvos nuo Vabalninko. Baigęs Tufts Medical School buvo vienu seniausių Carney ir St. Margaret ligoninių gydytoju. Buvo American Medical Association, American College of Surgeons, Norfolk District Medical Society nariu. Be kitų organizacijų, buvo ir Public Health komiteto nariu, dalyvavo Amerikos ir Lietuvos Vyčių organizacijose.

1938 m. gubernatoriaus Hurley buvo paskirtas ir iki 1943 m. ėjo Massachusetts valstybės Sveikatos Komisijos nario pareigas.

Dr. Povilas Jakimavičius-Jakmauh mirė liepos 13 d. savo kabinete 515 Broadway, So. Boston, Mass., sulaukęs 70 m. amžiaus. Palaidotas Rose-lindale, Mass., kapinėse.

DR. V. KUDIRKA APIE DAKTARŲ SAŽINĘ:

„Daktaras, atlankęs mane, pasakė taip: Tavo liga sunki! Jeigu duosi penkis rublius, tai atsiųsiu gerų liekarstų, o jeigu ne — tai „rundavų“ (= valdiškų) ir jos nieko nemačys!“

Kur sažinė to daktaro? Pavarde jo reiktu įstatyti ant visų kryžkelių, idant žmonės žinotų, nuo ko saugotis!.. Daktaras tas supranta gerai, kad žmogus, matydamas smerties dantis, atiduoda ir paskutinius marškinius. Vienok naudotis iš tokio padėjimo artymo, ir da neturtingo, tai gali tiktai žmogus, neturintis doriškų pamatų ir žmogiškų jausmų. O siūlyti neapšviestam žmogui už pinigus „geras“ liekarstas, o be pinigų „rundavas“, matote, „negeras“, gali tiktai apgavikas *summo gradu* (= aukščiausio laipsnio).“

P. 14, Raštai, II tomas, Tilžė, MCMIX

Kažin, ar šiais laikais tokių daktarų esama? (Red.)

IVAIRENYBĖS

— Pirmasis Baltųjų Rūmų Washingtone gydytojas buvo *James Craik*, Jis gydė George Washington 1789 metais.

— Pirmoji moteris gydytoja Baltuose Rūmuose buvo *Janet Travell*, kuri buvo paskirta prezidento J. Kennedy.

— Seniausia gydytoja užregistruota AMA yra *Haage Swartz*, kuri lapkričio mėn. švęs 104-tąjį gimtadienį.

— *Ar gali pelės gtedoti?* Taip, ir gana melodiniai. Muzikai, tyrinėję vienos pelės giedojimą, nustatė, kad ji turi oktavų balsą ir keičia balso tempą.

— *Tetanus Antitoksinas* jau yra daromas iš žmogaus kraujo. Šis naujas serumas yra vartojamas, kai ligonis yra alergiškas arkliai ar jaučio serumui.

— *Uodai* (mosquito) daugiau mėgsta tamsiaplaukius, energingus, nešiojančius tamsius drabužius ir stiprius kvėpalus žmones.

— *Vilniuje V. Dembovskis* 1896 metais atidarė pirmąjį privatų rentgeno kabinetą (Sveikatos Apsauga Nr. 11, 1960).

— *Varšuvos miesto ligoninei* suėjo 520 metų. 1964 m. sausio ligoninė turėjo sukaktuvines iškilmes. Ta proga buvo atidengtas specialus paminklas.

— *Egzaminai ir Lietuviai Gydytojai*. 1963 m. 12 lietuvių gydytojų, baigusiu Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, laikė egzaminus penkiose JAV valstijose. Iš jų išlaikė tiktai du, tuo būdu „krito“ 83,3%. *Latvians* sekėsi geriau: iš 8 išlaikė 4. Iš *Estų* — tik vienas bandė laikyti (Tartu Universitetas) ir neišlaikė. (AMA, 188:922, 1964).

— *Žmogaus vieta gamtoje*. Primatai iki šiol yra skirstomi į: Hominidae (žmogus) ir Pongidae (gorila, šimpanzė, orangutangas).

Bet dabar, kaip serumo baltymų tyrimai parodė, žmogus stovi arčiau prie šimpanzės ir gorilos. Tuo

būdu, palyginus serumo baltymus, žmogus yra labai artimas Afrikos beždžionei.

Chromozomų studijos taip pat įrodė, kad yra daug panašumo tarp gorilos, šimpanzės ir žmogaus. Arčiausia prie žmogaus chromozomų atžvilgiu stovi šimpanzė.

Galvojama, kad dvikojiškumas buvo pasiektas, kai dėl genų pasikeitimo sutrumpėjo klubo kaulas (ilium) kuris dėl gimdymo atlinko atgal. Tas, kai kuriais atvejais, pastūmėjo *gluteus maximus* muskulą už šlaunies sąnario. Muskulas tapo daugiau extensorinis nei abduktorius, sudarydamas galimą bazę vertikaliai žmogaus padėčiai ir vaikščiojimui. (Editorial The Lancet., March, 21, 1964.)

— *Sausas karštis ir širdis*. Asmenys su normaliomis širdimis be dekomensacijos ir su ja, buvo laikomi 2 valandas 98° karštyje su 40% relatyviu drėgnumu. Kraujo spaudimas ir deguonies suvartojimas kairiame skilvelyje sumažėjo, tačiau tarp šių matavimų buvo pozityvi kordinacija. Sausas karštis buvo rastas nekenksmingu, ir net buvo prileista, kad toks karštis gali būti naudingas ramiame stovyje. (Salvatore M. Sancetta, The Effects of "Dry" Heat on the Circulation of Man. American Heart Journal, 67: 593, 1964).

— *Venerinės ligos* yra dažnesnės tarp jūrininkų. Pavyzdžiui, Norvegų jūrininkų venerinės ligos sudaro 2% visų ligų, kas yra 3 kartus daugiau negu tarp visų kitų žmonių. (O. Idsoe and T. Guthe, World Health Organization. 29:773, 1963).

— *Mayo šimtmetis*. Šiais metais minimas Mayo šimtmetis, nes sueina 100 metų nuo brolių Mayo gimimo ir 50 metų nuo Mayo Fondacijos įsteigimo. Pastaroji yra Minnesotos Universiteto šaka. 1889 m. Williams W. Mayo pradėjo mažą kliniką Rochester miestelyje, Minnesotoje. Jo du sūnūs chirurgai William J. Mayo (1861-1939) ir Charle H. Mayo (1865-1939) šią kliniką išplėtė ir padarė ją žinomą ir už Amerikos ribų. Šiuo metu klinikos personalą sudaro 400 gydytojų specialistų ir 600 gydytojų „fellows“ besispecializuojančių įvairiuose medicinos srityse.

* Doc. H. Polukordas išleido vadovėlį „Bendroji receptūra“. Lietuvoje dar tebevartojami senoviški vaistai, kaip strichninas.

* Sveikatos Apsaugos Ministerija 1964 m. gegužės mėn. mediko dienos proga pareiškė padėką vieniems gydytojams, antriems suteikė „Sveikatos apsaugos žymūno“ ženklelį, kai kuriuos premijavo pinigine premija, o dar kitiems suteikė „nusipelnusio gydytojo garbės vardą.“

* *Vyriausioji Farmacijos Valdyba* praneša, kad galima gauti šių naujų vaistų: Abicinas (neoadigan, pandigal — tai mišinys 3 gamtinių gliukozidų, kurie gaminami iš digitalis lanata lapų) ir Apresinas (apresoline, hidralazine).

* *Naujos knygos*. 1) Indrašiaus, „Nervų ligos ir kaip jų saugotis“ 23 pusl. 2) Jančaitis, „Tai liečia jūsų sveikatą“ 78 pusl. 3) Marcinkevičius, „Vidaus ligų propodeutika“ 643 psl. 4) Mokymo metodinė priemonė visuomeniniams instruktoriams 35 pusl. 5) Morua. „Aleksandro Flemingo gyvenimas“ 339 pusl. 6) „Pusiau mikroanalizė“ 85 pusl. 7) „Didelė šeima“ paruošė Selelionis, 32 psl.

MIDWEST

SURGICAL & HOSPITAL SUPPLY COMPANY

HUDSON 3-2066

**DISTRIBUTORS OF SURGICAL INSTRUMENTS, EQUIPMENT AND
ORTHOPEDIC APPLIANCES; DRUGS, BIOLOGICALS AND INJECTABLES**

7209 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO 21, ILLINOIS

HAMES OLDSMOBILE, INC.

2442 West Columbus Avenue

Chicago 29, Illinois

GRoyehill 6-1010

★ ★ ★

FOR THE BEST DEAL AND SERVICE

For those who like to deal with a quality place of business, there is no finer than HAMES Oldsmobile.

The Hames dealership specializes in selling and servicing the medical profession as is attested by it's many happy and satisfied doctors throughout Chicago land.

STANKUS

CONSTRUCTION CO.

ATLIEKAME VISUS STATYBOS IR PROJEKTAVIMO DARBUS

ŠKICUS IR PROJEKTŲ ĮKAINAVIMUS ATLIEKAME VELITUI

Istaigos adresas:

7203 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: PR 8-2013 — GR 6-2800

Namų: PR 3-1291

PROFESSIONAL PHARMACIES

REMBLAKE — ROCHKES

Apothecary

2421 W. 63rd Street

HE 4-1500

Open Daily 9:30 — 10

Wednesday and Saturday 9:30 — 9

ROCHKES

Medical Arts Pharmacy

3213 W. 63rd Street

WA 5-4787

Open Daily 10 — 10

Sunday 10 — 2

MARQUETTE

Medical Building Pharmacy, Inc.

6132 So. Kedzie Avenue

Open daily 10 — 10

GR 6-3535

Wednesday 10 — 6

Saturday 9:30 — 6

PHYSICIAN'S, DIABETIC'S AND SICKROOM SUPPLIES
WE OFFER A FREE AND EFFICIENT PICKUP & DELIVERY SERVICE

6910 SO. FAIRFIELD AVENUE
 CHICAGO, ILLINOIS 60629

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

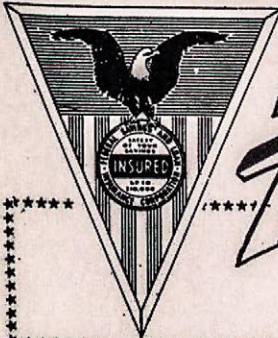
Dabartinis dividendas 4½ % išmokamas du kart per metus.

TIKIMĖS, kad turėsime progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ISTAIGOS

40

AIR MAIL
LITHUANIAN
BIBLIOGRAPHICAL SERVICE

RETURN TO:
Lithuanian Medical Bulletin,
3241 West 66th Place,
Chicago, Illinois 60629
Return postage guaranteed.

Lithuanian Bibliogra-
phical Service,
1132 N. Walnut st.,
Danville, Ill.